

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ**

**Кафедра адміністративного, цивільного та господарського права і
процесу**

ПОГОДЖЕНО:

Завідувач кафедри,

доктор юридичних наук, професор

Ніщимна С.О.

«___»_____2019 р.

СИЛАБУС

**навчального курсу «Аграрне право»
спеціальність 081 «Право»
форма навчання: денна**

РОЗРОБНИК:

викладач кафедри,

Зенченко О.О. _____

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри адміністративного,
цивільного та господарського права і
процесу

Протокол № ___ від «__» _____ 2019 р.

Кредити та кількість
годин:

3 кредити ECTS; години: 22 лекційних, 22
семінарських та 46 самостійна робота.

Чернігів

Анотація курсу

Програму навчальної дисципліни «Аграрне право» розроблено відповідно до програми підготовки фахівців на першому (бакалаврському) вищій освіті за спеціальністю «Право».

Предметом навчальної дисципліни «Аграрне право є однойменна галузь права та законодавства, а також практика реалізації аграрно-правових норм різноманітними суб'єктами.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Аграрне право як галузь права.
2. Правові засади управління та юридична відповідальність за порушення аграрного законодавства.
3. Правове регулювання діяльності сільськогосподарських підприємств (господарств).
4. Особливості правового забезпечення у сфері аграрних відносин.

Мета курсу

Метою навчальної дисципліни є засвоєння в першу чергу особливостей аграрного законодавства, ознайомлення з науковими працями в даній галузі, а також із практикою функціонування суб'єктів аграрного права і сільськогосподарського виробництва взагалі.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Аграрне право» є формування у студентів знань теоретичних основ правового регулювання відносин у сфері виробництва сільськогосподарської продукції, вивчення механізму правового регулювання та захисту суспільних відносин, що виникають у сфері використання та відновлення земельних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища, а також уміння аналізувати й тлумачити чинне аграрне законодавство та застосовувати його на практиці.

Організація навчання

Тематичний план

№ теми	Назви розділів і тем	Кількість годин										
		Денна форма					Заочна форма					
		Усього	у тому числі				Усього	у тому числі				
			Л	СЗ	ПЗ	СР		Л	СЗ	ПЗ	СР	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Розділ 1. Аграрне право – як галузь права												
1.	Тема 1. Поняття, предмет, метод, принципи і система аграрного права	4	2	-	-	2						
2.	Тема 2. Джерела аграрного права	4	2	-	-	2						
3.	Тема 3. Суб'єкти аграрного права	4	-	2	-	2						
4.	Тема 4. Правові засади реформування земельних та	4	-	2	-	2						

	майнових відносин										
	Всього за розділ 1	16	4	4	-	8					
Розділ 2. Правові засади управління та юридична відповідальність за порушення аграрного законодавства											
5.	Тема 5.Правове регулювання ринкових відносин в АПК	2	-	-	-	2					
6.	Тема 6.Правові засади управління в АПК	4	2	-	-	2					
7.	Тема 7.Юридична відповідальність за порушення аграрного законодавства	6	2	2	-	2					
8.	Тема 8. Правове забезпечення безпечності та якості сільськогосподарської продукції	4	-	2	-	2					
	Всього за розділ 2	16	4	4	-	8					
Розділ 3. Правове регулювання діяльності сільськогосподарських підприємств (господарств)											
9.	Тема 9. Правові засади діяльності сільськогосподарських кооперативів	4	2	-	-	2					
10.	Тема 10. Правове становище державних сільськогосподарських підприємств	4	-	2	-	2					
11.	Тема 11.Правове становище фермерських господарств	4	-	2	-	2					
12.	Тема 12.Правове регулювання ведення особистого селянського господарства	6	2	2	-	2					

13.	Тема 13. Правове становище сільськогосподарських товариств	4	-	2	-	2					
14.	Тема 14.Правове становище приватно-орендних сільськогосподарських підприємств	4	2	-	-	2					
15.	Тема 15. Правове регулювання здійснення окремих видів сільськогосподарської діяльності	6	2	2	-	2					
16.	Тема 16. Правове регулювання виробного-господарського діяльності сільськогосподарських підприємств	4	2	-	-	2					
	Всього за розділ 3	36	10	10	-	16					
Розділ 4. Особливості правового забезпечення у сфері аграрних відносин											
17.	Тема 17. Договірні відносини у сфері сільськогосподарського виробництва	4	-	2	-	2					
18.	Тема 18. Правове забезпечення здійснення сільськогосподарського дорадництва	6	-	2	-	4					
19.	Тема 19. Особливості правового регулювання трудових відносин у сільськогосподарських підприємствах	4	2	-	-	2					

20.	Тема 20.Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві	6	2	-	-	4					
21.	Тема 21.Аграрне законодавство країн-членів ЄС	4	-	-	-	4					
	Всього за розділ 4	24	4	4	-	14					
	Усього годин	90	22	22	-	46					

Завдання до семінарських занять

Семінарські заняття

Готуючись до семінарського заняття Ви маєте підготувати конспект питань, що містяться в плані відповідної теми та підготувати відповідну добірку нормативно-правових актів. Наявність конспекту з всіх тематичних питань, нормативних актів та ваша присутність на занятті є запорукою успішної роботи та отримання балів (їх кількість залежить від Вашої активності та якості підготовки).

Плани семінарських занять

Тема 3. Суб'єкти аграрного права

План

1. Поняття, класифікація і особливості суб'єктів аграрного права.
2. Громадяни та юридичні особи як суб'єкти аграрного права.
3. Загальні засади створення і державної реєстрації суб'єктів аграрного права.
4. Характеристика засновницьких документів сільськогосподарських підприємств.
5. Особливості припинення сільськогосподарських підприємств.
6. Аграрні правовідносини.

Рекомендована література

Основна

1. Аграрне право України: підручник /В.М. Єрмоленко, О.В. Гафурова, М.В. Гребенюк/ за заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010 – 680с.
2. Аграрне право : підруч. для студ. вищ. навч. закл./ В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін.; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Х.: Право, 2010. – 296 с.
3. Аграрне законодавство України: проблеми ефективності / за ред. В. І. Семчика. - К.: Наукова думка, 1998. - 240 с.
4. Аграрне право України : підруч. / за ред. В. З. Янчука. - 2-ге вид., пе- рероб. та допов. - К.: Юрінком Інтер, 2000. - 720 с.
5. Аграрне право : навч. посіб. / за ред. В. П. Жушмана. - Х.: Нац. юрид. академія України, 1997. - 230 с.
6. Аграрне право України : підруч. для студ. юрид. спеціальностей вищих закладів освіти / за ред. В. М. Гайворонського та В. П. Жушмана. - Х.: Право, 2003. - 240 с.
7. Аграрне право України : підруч. / за ред. О. О. Погрібного. - К.: Істина, 2016. - 448 с.
8. Жушман В. П. Аграрне право та законодавство України : навч.-практ. посіб. / В. П. Жушман. - Х.: Одиссей, 2013. - 447 с.

Допоміжна

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № № 18, 19-20, 21-22. - Ст. 144.
3. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради. - 1992. - № 6. - Ст. 56.
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № № 40-44. - Ст. 356.
5. Кодекс законів про працю України, затверджений Законом від 10 грудня 1971 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1971. - Додаток до № 50. - Ст. 375.
6. Проценко І.М., Замерлов О.О. Особливості правового статусу фермерських господарств в Україні// Юридична наука. - №2. – 2012. – С.38-43.
7. Стан та перспективи розвитку аграрного права: матер. міжнар. наук.- теорет. конф., присвяченої 80-річчю докт. юрид. наук, проф., акад. АПрН України В. З. Янчука / за ред. В. М. Єрмоленка, В. І. Курила. - К.: Магістр-XXI сторіччя, 2005. - 304 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Головне державне об'єднання правової інформації Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.gdo.kiev.ua/>
3. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
4. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
5. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>
6. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://lawexpert.com.ua>
7. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.zakoni.com.ua>
8. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukrjurist.com/ua>
9. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
10. «Міністерство аграрної політики та продовольства України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.minagro.gov.ua>
11. «Асоціація фермерів та приватних землевласників України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://farmer.co.ua/>

Тема 4. Правові засади реформування земельних та майнових відносин

План

1. Порядок і умови приватизації майна державних підприємств.
2. Правове регулювання паювання земель.
3. Правове регулювання паювання майна в АПК.
4. Земельна реформа в Україні.

Рекомендована література

Основна

1. Аграрне право України: підручник /В.М. Єрмоленко, О.В. Гафурова, М.В. Гребенюк/ за заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010 – 680с.
2. Аграрне право: підруч. для студ. вищ. навч. закл./ В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін.; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Х.: Право, 2010. – 296 с.

3. Аграрне право [Текст] : (оглядові лекції, норм.-прав. акти) / Статівка А. М., В. Ю. Уркевич; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Юрайт, 2014. - 352 с.
4. Правові основи майнових і земельних відносин : навч. посіб. / за ред. В. М. Єрмоленка. - К.: Магістр-XXI сторіччя, 2006. - 384 с.
5. Бевзенко В. Земельні правовідносини як предмет юрисдикції адміністративних судів// Юридична Україна: Щомісячний правовий часопис. – 2014. - №7. – С.74-88.
6. Бердніков Є. Правові позиції щодо визначення кола суб'єктів (осіб), що мають право на приватизацію земель для ведення фермерського господарства, та кола об'єктів (земельних ділянок), що підлягають такій приватизації// Землевпорядний вісник. - № 4. – 2015. – С.26-30.
7. Гаража О. Передумови розвитку ринку земель сільськогосподарського призначення в системі управління земельними ресурсами// Землевпорядний вісник. - № 6. – 2015. – С.42-46.
8. Гуревський В. К. Право приватної власності громадян України на землі сільськогосподарського призначення. - О.: АстроПринт, 2000. - 138 с.
9. Державна аграрна політика України: проблеми правового забезпечення [Текст] : монографія / за ред.: В. Ю. Уркевича, М. В. Шульги ; НЮУ ім. Я. Мудрого. - Київ : Вид. О.М. Ешке, 2014. - 268 с.
10. Добряк Д. Сучасний стан земельної реформи та перспективи розвитку земельних відносин в Україні// Землевпорядний вісник. - № 4. – 2015. – С.2-5.
11. Кулинич П. Об'єкти земельних правовідносин в Україні: теоретичний аспект// Право України: Юридичний журнал. – 2014. - №5. – С.142-156.
12. Організаційно-правові питання аграрної реформи в Україні / за ред. В. І. Семчика. - К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. - 2003. - 280 с.
13. Петлюк Ю. С. Земельна реформа в Україні на сучасному етапі: проблеми правового забезпечення [Текст] / Ю. С. Петлюк // Бюлетень Міністерства юстиції України : Офіційне видання. – 2012. – №12. – С.63-68.

Додаткова:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. // Урядовий кур'єр. 2001. - 15 листопада.
3. Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі Закон України від 10 липня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 41. - Ст. 188.
4. Про стимулювання розвитку сільського господарства на період 2001-2004 років: Закон України від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - №11. - Ст. 52.
5. Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв): Закон України від 5 червня 2003 р. // Урядовий кур'єр. - 2003. - № 124. - 9 липня.
6. Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року: Закон України від 18 жовтня 2005 р. // Урядовий кур'єр. - 2005. - 16 листопада
7. Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі: Закон України від 10 липня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 41. - Ст. 188.
8. Про додаткові заходи щодо підвищення рівня захисту майнових прав сільського населення: Указ Президента України від 21 лютого 2002 р. № 170 // Офіційний вісник України. - 2002. - №9.
9. Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян-власників земельних ділянок та земельних часток (паїв): Указ Президента України від 2 лютого 2002 р. № 92/2002 // Офіційний вісник України. - 2002. - № 6. - Ст. 239.

10. Про захист прав власників земельних часток (паїв): Указ Президента України від 21 квітня 1998 р. №332/98 // Офіційний вісник України. - 1998. - № 16. - Ст. 590.

11. Про затвердження Порядку перетворення у процесі приватизації державних, орендних підприємств і підприємств із змішаною формою власності у відкриті акціонерні товариства: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 вересня 1996 р. № 1099 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.rada.gov.ua

12. Про підприємства, що приватизуються з урахуванням особливостей, визначених законодавством для агропромислового комплексу: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 1996 р. № 638 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.rada.gov.ua

13. Про затвердження мінімальних розмірів земельних ділянок, які утворюються в результаті поділу земельної ділянки фермерського господарства, що успадковується: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2003 р. № 1908 // Офіційний вісник України. - 2003. № 51. - Ст. 2682.

14. Про врегулювання питань щодо забезпечення захисту майнових прав селян у процесі реформування аграрного сектору економіки: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2001 р. № 177 // Урядовий кур'єр. — 2001. - № 46. - 15 березня.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Головне державне об'єднання правової інформації Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.gdo.kiev.ua/>
3. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
4. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
5. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>
6. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://lawexpert.com.ua>
7. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.zakoni.com.ua>
8. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukrjurist.com/ua>
9. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
10. «Міністерство аграрної політики та продовольства України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.minagro.gov.ua>
11. «Асоціація фермерів та приватних землевласників України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://farmer.co.ua/>

Тема 7. Юридична відповідальність за порушення аграрного законодавства

План

1. Поняття та особливості юридичної відповідальності за порушення аграрного законодавства.
2. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність працівників, зайнятих в аграрному виробництві.
3. Майнова відповідальність за аграрні правопорушення.
4. Адміністративна відповідальність за порушення аграрного законодавства.
5. Кримінальна відповідальність за порушення аграрного законодавства

Рекомендована література

Основна

1. Аграрне право України: підручник /В.М. Єрмоленко, О.В. Гафурова, М.В. Гребенюк/ за заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010 – 680с.

2. Аграрне право: підруч. для студ. вищ. навч. закл./ В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін.; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Х.: Право, 2010. – 296 с.

3. Аграрне право [Текст] : (оглядові лекції, норм.-прав. акти) / Статівка А. М., В. Ю. Уркевич; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Юрайт, 2014. - 352 с.

Додаткова:

1. Аграрне право України: підруч. / В. З. Янчук, В. І. Андрейцев, С. Ф. Василюк та ін.; за ред. В. З. Янчука. – 2-е вид., перероб. та допов. – К. : Юрінком Інтер, 2000. – 720 с.

2. Аграрне право України : підруч. / За ред. О. О. Погрібного. – К. : Істина, 2004. – 448 с.

3. Крупка Ю. М. Аграрне право України : навч. посіб. / За наук. ред. Н. Р. Малишевої. – К. : Університет «Україна», 2006. – 160 с.

4. Андрейцев В. І. Право екологічної безпеки : навч. та наук.-практ. посіб. – К.: Знання-Прес, 2002. – 332 с.

5. Сахипов М. С. Проблема ответственности в колхозном праве. – Алма-Ата: Издательство «Наука» Казахской ССР, 1972. – 280 с.

6. Аграрне право України : підруч. / В. М. Єрмоленко, О. В. Гафурова, М. В. Гребенюк та ін.; за заг. ред. В. М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 608 с.

7. Браніцький О. Аграрно-правова відповідальність: постановка питання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://branitsky.com.ua>.

8. Чабаненко М. М. Методи правового регулювання аграрних відносин : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. – Х., 2005. – 204 с.

9. Методичні рекомендації з правової роботи на тему «Юридична відповідальність осіб, зайнятих у сільськогосподарському виробництві» // Головне управління юстиції у Київській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kyivobljust.gov.ua>.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>

2. Головне державне об'єднання правової інформації Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.gdo.kiev.ua/>

3. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>

4. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>

5. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

6. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://lawexpert.com.ua>

7. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.zakoni.com.ua>

8. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukrjurist.com/ua>

9. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk/>

10. «Міністерство аграрної політики та продовольства України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.minagro.gov.ua>

11. «Асоціація фермерів та приватних землевласників України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://farmer.co.ua/>.

12. Про затвердження Порядку перетворення у процесі приватизації державних, орендних підприємств і підприємств із змішаною формою власності у відкриті акціонерні товариства: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 вересня 1996 р. № 1099 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.rada.gov.ua

13. Про підприємства, що приватизуються з урахуванням особливостей, визначених законодавством для агропромислового комплексу: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 1996 р. № 638 [Електронний ресурс]. — Режим доступу:

Тема 8. Правове забезпечення безпечності та якості сільськогосподарської продукції

План

1. Поняття і зміст безпечності та якості сільськогосподарської продукції
2. Правове регулювання запровадження у виробництво сільськогосподарської продукції ГМО
3. Участь держави у забезпеченні безпечності та якості сільськогосподарської продукції і харчових продуктів.
4. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів у сфері забезпечення безпечності та якості сільськогосподарської продукції.
5. Сертифікація як нормативні засади якості і безпечності сільськогосподарської продукції.

Рекомендована література

Основна:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Земельний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3–4. – Ст. 27.
3. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25 червня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546. Про міжнародні договори України : Закон України від 29 червня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540.
4. Про безпечність та якість харчових продуктів : Закон України від 23 грудня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 19. – Ст. 98.
5. Про концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 21 листопада 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 3. – Ст. 12.
6. Про зерно та ринок зерна в Україні : Закон України від 4 липня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 35. – Ст. 258.
7. Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них : Закон України від 6 лютого 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 15. – Ст. 107.
8. Про насіння і садивний матеріал : Закон України від 26 грудня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 13. – Ст. 92.
9. Про молоко і молочні продукти : Закон України від 24 червня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 47. – Ст. 513.
10. Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року : Закон України від 18 жовтня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 1. – Ст. 17.
11. Про затвердження Порядку державної реєстрації генетично модифікованих організмів джерел харчових продуктів, а також харчових продуктів, косметичних та лікарських засобів, які містять такі організми або отримані з їх використанням : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2009 р. // Офіційний вісник України. – 2009. – № 12. – Ст. 373.
12. Про затвердження Порядку етикетування харчових продуктів, які містять генетично модифіковані організми або вироблені з їх використанням та вводяться в обіг : Постанова Кабінету Міністрів України від 13 травня 2009 р. // Офіційний вісник України. – 2009. – № 37. – Ст. 1240.

13. Про затвердження тимчасових критеріїв безпеки поводження з генетично модифікованими організмами та провадження генетично-інженерної діяльності у замкненій системі : Постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2008 р. // Офіційний вісник України. – 2008. – № 80. – Ст. 2693.

14. Про затвердження Порядку видачі дозволу на ввезення на митну територію України незареєстрованих генетично модифікованих організмів для науково-дослідних цілей або державних апробацій (випробувань) : Постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2008 р. // Офіційний вісник України. – 2008. – № 63. – Ст. 2144.

15. Аграрне право України: підручник /В.М. Єрмоленко, О.В. Гафурова, М.В. Гребенюк/ за заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010 – 680с.

16. Аграрне право : підруч. для студ. вищ. навч. закл./ В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін.; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Х.: Право, 2010. – 296 с.

17. Аграрне право [Текст] : (оглядові лекції, норм.-прав. акти) / Статівка А. М., В. Ю. Уркевич ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Юрайт, 2014. - 352 с.

Додаткова:

1. Бугера С. Адаптація законодавства України з питань якості сільськогосподарської продукції до міжнародних вимог [Текст] / С. Бугера // Публічне право: науково-практичний юридичний журнал. – 2015. – №2. – С. 194 - 199.

2. Буга Н. Ю. Перспективи розвитку органічного виробництва в Україні [Текст] / Н. Ю. Буга, І. Г. Яненкова // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №2. – С. 117 - 125.

3. Гребенюк М. Правове регулювання аквакультури як складової системи забезпечення продовольчої безпеки [Текст] / М. Гребенюк // Підприємництво, господарство і право: Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2012. – №10. – С.48-51.

4. Гребенюк М. Іноземний досвід правового регулювання існуючого опромінювання харчових продуктів у контексті забезпечення продовольчої безпеки [Текст] / М. Гребенюк, О. Гловацька // Підприємництво, господарство і право: Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2014. – №10. – С. 39 - 44.

5. Гребенюк М. Шляхи вдосконалення вітчизняного законодавства щодо обігу радіоактивно оброблених харчових продуктів в Україні [Текст] / М. Гребенюк, О. Гловацька // Підприємництво, господарство і право: Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2014. – №11. – С. 30 - 35.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>

2. Головне державне об'єднання правової інформації Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.gdo.kiev.ua/>

3. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.golos.com.ua/>

4. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>

5. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

6. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://lawexpert.com.ua>

7. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.zakoni.com.ua>

8. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://ukrjurist.com/ua>

9. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://ukurier.gov.ua/uk/>

10. «Міністерство аграрної політики та продовольства України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.minagro.gov.ua>

11. «Асоціація фермерів та приватних землевласників України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://farmer.co.ua/>.

12. Про підприємства, що приватизуються з урахуванням особливостей, визначених законодавством для агропромислового комплексу: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 1996 р. № 638 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.rada.gov.ua

Тема 10. Правове становище державних (комунальних) сільськогосподарських підприємств

План

1. Поняття та особливості правового становища державних та комунальних сільськогосподарських підприємств.
2. Характеристика правового режиму майна державних та комунальних сільськогосподарських підприємств.
3. Порядок створення державних та комунальних с/г підприємств.
4. Порядок припинення діяльності державних та комунальних с/г підприємств.
5. Правове становище керівника та уповноваженого трудового колективу державних та комунальних с/г підприємств.

Рекомендована література

Основна

1. Аграрне право України: підручник /В.М. Єрмоленко, О.В. Гафурова, М.В. Гребенюк/ за заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010 – 680с.
2. Аграрне право : підруч. для студ. вищ. навч. закл./ В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін.; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Х.: Право, 2010. – 296 с.
3. Аграрне право [Текст] : (оглядові лекції, норм.-прав. акти) / Статівка А. М., В. Ю. Уркевич ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Юрайт, 2014. - 352 с.

Допоміжна

1. Курман Т. В. Правовое обеспечение хозяйственной деятельности государственных специализированных сельскохозяйственных предприятий : монография / Т. В. Курман. - СПД-ФЛ Чальцев А. В., 2006. - 208 с.
2. Машковська Л. Казенне підприємство: поняття, ознаки і правова природа // Юридична Україна: Щомісячний правовий часопис. – 2014. - №2. – С.57-63

Основні нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № № 18, 19-20, 21-22. - Ст. 144.
3. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради. - 1992. - № 6. - Ст. 56.
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № № 40-44. - Ст. 356.
5. Кодекс законів про працю України, затверджений Законом від 10 грудня 1971 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1971. - Додаток до № 50. - Ст. 375.
6. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. // Урядовий кур'єр. 2001. - 15 листопада.
7. Про здійснення державних закупівель: Закон України від 10.04.2014// Голос України від 19.04.2014р. - № 78

8. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21.09.2006р.// Урядовий кур'єр від 18.10.2006р. - № 195

9. Деякі питання призначення керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки: Постанова КМУ від 22.07.2015р. № 493// Урядовий кур'єр від 24.07.2015р. - № 133.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua/> – офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний сайт Кабінету Міністрів України
3. <http://www.mlsp.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства соціальної політики України
4. <http://www.president.gov.ua> – офіційний сайт Президента України
5. <http://www.naiu.kiev.ua> – сайт Національної академії внутрішніх справ України
6. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України
7. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
8. <http://minagro.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України
9. <http://af.gov.ua> – офіційний сайт Аграрного фонду України
10. <http://www.dazru.gov.ua> – офіційний сайт Державного агентства земельних ресурсів України

Тема 11. Правове становище фермерських господарств

План

1. Поняття та правові ознаки фермерського господарства.
2. Умови і порядок створення фермерського господарства. Його державна реєстрація.
3. Умови та порядок надання (передачі) земельних ділянок для ведення фермерського господарства.
4. Правовий режим майна у фермерському господарстві, його особливості.
5. Правові основи господарської діяльності, матеріально-технічного забезпечення та реалізація виробленої продукції фермерського господарства.
6. Державна підтримка фермерських господарств.
7. Правові підстави та порядок припинення фермерського господарства.

Рекомендована література

Основна

1. Аграрне право України: підручник /В.М. Єрмоленко, О.В. Гафурова, М.В. Гребенюк/ за заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010 – 680с.
2. Аграрне право: підруч. для студ. вищ. навч. закл./ В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін.; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Х.: Право, 2010. – 296 с.
3. Аграрне право [Текст] : (оглядові лекції, норм.-прав. акти) / Статівка А. М., В. Ю. Уркевич; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Юрайт, 2014. - 352 с.

Додаткова:

1. Данік Н. В. Стратегія розвитку фермерських господарств в Україні / Н. В. Данік // Науковий вісник львівського державного аграрного університету. – 2010.- 284 с.
2. Дмитренко В.П. «Розвиток фермерства в Україні» // Сільські обрії. - №5-6. – 2003. – 232 с.
3. Долинська М.С. «Фермерські господарства України: землекористування, порядок створення, діяльність та припинення діяльності». – Серія «Юрид. радник». – Х.: Страйд, 2005р. – 235 с.

4. Долинська М.С.- «Порядок надання земель для створення фермерського господарства» - Електронний ресурс [Режим доступу]: www.yurgradnik.com.ua.
5. Проценко І.М., Замерлов О.О. Особливості правового статусу фермерських господарств в Україні// Юридична наука. - 2012. - 214 с.
6. Яворська Т.І. Фермерські господарства: недоліки та переваги сучасного розвитку [Текст] / Т.І. Яворська // Агроінком. – 2011. – № 7 – 9. – С. 210
7. Kalchenko S.V. Current development prospects of farm households // Актуальні проблеми економіки. – 2013. - №12. – С.147-152
8. Бердніков Є. Правові позиції щодо визначення кола суб'єктів (осіб), що мають право на приватизацію земель для ведення фермерського господарства, та кола об'єктів (земельних ділянок), що підлягають такій приватизації// Землевпорядний вісник. - № 4. – 2015. – С.26-30
9. Єрмоленко В. М. Майнові правовідносини приватних сільськогосподарських підприємств: теорія, законодавство, практика : монографія /М. Єрмоленко. - К.: Магістр-XXI сторіччя, 2005. - 304 с.
10. Єрмоленко В. М. Теоретичні проблеми аграрних майнових правовідносин : монографія / В. М. Єрмоленко. - К. : Магістр-XXI сторіччя, 2008. - 188 с.
11. Уркевич В.Ю. Актуальні земельно-правові проблеми функціонування сільськогосподарських кооперативів [Текст] / В. Ю. Уркевич // Розвиток організаційно-правових форм господарювання в аграрному секторі : матеріали "круглого столу", присвяч. пам'яті проф., д. ю. н. , акад. НАПрН України О.О. Погрібного / М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого, НАПрН України. - Харків : Оберіг, 2014. - С. 38-40 .
12. Уркевич В.Ю. О перспективах правового регулирования создания и деятельности семейных фермерских хозяйств в Украине / В.Ю. Уркевич // Менталитет славян и интеграционные процессы: история, современность, перспективы: материалы IX Междунар. науч. конф., Гомель, 21-22 мая 2015 г. / М-во образования Респ. Беларусь [и др.]; под общ. Ред. В.В. Кириенко. – Гомель: ГГТУ им. П.О. Сухого, 2015. – С. 116-118.

Основні нормативно-правові акти:

13. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – Редакція від 02.03.2014 – ст.14
14. Земельний кодекс України: від 25 жовтня 2001р. // ВВР від 25.10.2001р. – Ст.121.//Електронний ресурс [Режим доступу]: <http://zakon3.rada.gov.ua>
15. Господарський кодекс України: від 16 січня 2003 року // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. - ч. 4, 5 Ст. 62
16. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом - Закон України – Відомості Верховної Ради України. – 1992. – Ст.440. // Електонний ресурс [Режим доступу]: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
17. Про оренду землі: Закон України: від 06.10.1998 // Відомості Верховної Ради від 11.08.2013. - Електонний ресурс [Режим доступу]: www.zakon.rada.gov.ua
18. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців»: Закон України від 15 травня 2003р. - Ст. 31 Електонний ресурс [Режим доступу]: www.zakon.rada.gov.ua
19. Про фермерське господарство : Закон України від 19 червня 2003 р. //Верховна Рада України від 19.06.2003р. Ст.19 Електонний ресурс [Режим доступу]: www.zakon.rada.gov.ua

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>

2. Головне державне об'єднання правової інформації Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.gdo.kiev.ua/>
3. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
4. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
5. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmu=golovna>
6. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://lawexpert.com.ua>
7. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.zakoni.com.ua>
8. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukrjurist.com/ua>
9. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
10. «Міністерство аграрної політики та продовольства України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.minagro.gov.ua>
11. «Асоціація фермерів та приватних землевласників України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://farmer.co.ua/>

Тема 12. Правове регулювання ведення особистого селянського господарства

План

1. Соціально-економічна значимість і юридична природа особистого селянського господарства.
2. Поняття та основні ознаки особистого селянського господарства.
3. Правовий режим земель особистого селянського господарства.
4. Правовий режим майна особистого селянського господарства.
5. Зайнятість членів особистих селянських господарств, їх права та обов'язки.
6. Державна підтримка особистих селянських господарств

Рекомендована література

Основна

1. Аграрне право України: підручник /В.М. Єрмоленко, О.В. Гафурова, М.В. Гребенюк/ за заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010 – 680с.
2. Аграрне право: підруч. для студ. вищ. навч. закл./ В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін.; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Х.: Право, 2010. – 296 с.
3. Аграрне право [Текст] : (оглядові лекції, норм.-прав. акти) / Статівка А. М., В. Ю. Уркевич; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Юрайт, 2014. - 352 с.

Додаткова:

1. Радченко О. Державна підтримка особистих селянських господарств// SOPHUS: науковий клуб. - № 11. – 2011р. – С.15-16
2. Свиноус І.В. Щодо проблеми оподаткування особистих селянських господарств //Аграрний вісник Причорномор'я. Економічні науки. – 2009. - №49.
3. Федорченко М. С. Особливості правового статусу земель особистих селянських господарств / М. С. Федорченко // Аспекти сільського розвитку. - 2005. - №3. - С. 50-53.
4. Хвасенко А.А. Правове забезпечення розвитку особистих селянських господарств: Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук / Національна юридична академія України ім. Я.Мудрого. – Харків, 2002. – 19 с.
5. Мартинова Н. Значення правового забезпечення сільського зеленого туризму в контексті сталого розвитку сільських територій// Юридичний вісник. – 2014. - №2. – С.223-227

6. Михайлюк І.І. Роль особистих селянських господарств закарпатської області у сфері туристичних послуг// Збалансоване природокористування. – 2014. - №1. – С.61-64
7. Носік В.В., Коваленко Т.О., Лебідь В.І., Марченко С.І. Науково-практичний коментар до Закону України «Про особисте селянське господарство» // За ред. канд. юрид. наук, доц. Носіка В.В. – К.: Кондор, 2004. – 252 с.
8. Лідовець Т.М. Право на забудову житлових, господарських будівель та споруд на землях, відведених для особистих селянських господарств// Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2012. - №1(5). – С.1-11
9. Демчак І.М. Соціально-економічна сутність особистих селянських господарств// Електронний ресурс: [Режим доступу]: www.Irbis-nbuiv.gov.ua
10. Довгаль О.В. Сільський туризм як перспективний напрямок підприємництва у соціально-економічному механізмі розвитку села// Бізнес-Інформ. – 2013. - №4. – С. 316-320

Основні нормативно-правові акти:

11. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України від 28 червня 1996 р. // Офіційний вісник України від 01.10.2010. - 2010 р. - № 72. - / Спеціальний випуск /. - стор. 15. - стаття 2598
12. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - № 18, 19-20, 21-22. – Ст. 144.
13. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. // Голос України від 04.12.2010р. - № 229, /229-230/
14. Земельний кодекс України від 25.10.2001р. // Голос України від 20.11.2001р. - № 217
15. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 21. - Ст. 135.
16. Кодекс законів про працю від 10.12. 1971 р. // Відомості Верховної Ради УРСР від 17.12.1971.- 1971 р. - / Додаток до N 50 /
17. Про оренду землі: Закон України від 06.10.1998р. // Голос України від 23.10.1998р.
18. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15 травня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - № 29. – Ст. 232.
19. Про туризм: Закон України від 15 вересня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 31. – Ст. 241.
20. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07. 2012р. // Відомості Верховної Ради України від 14.06.2013. - 2013 р.. - № 24. - стор. 1284. - стаття 243
21. Постанова Кабінет Міністрів України «Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу» від 20.03.2013р. № 198// Електронний ресурс[Режим доступу]: www.zakon.nau.ua
22. Щодо тотожності термінів «особисте підсобне господарство» та «особисте селянське господарство»: Лист Державного Комітету по земельних ресурсах України від 5 квітня 2002 року // Баланс-Агро. – № 5-2. – травень. – 2002.
23. Про порядок використання земельної ділянки та можливості на ній будівництва: Лист Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства від 3 квітня 2012 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reskomstroy.ark.gov.ua>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>

2. Головне державне об'єднання правової інформації Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.gdo.kiev.ua/>
3. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
4. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
5. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>
6. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://lawexpert.com.ua>
7. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.zakoni.com.ua>
8. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukrjurist.com/ua>
9. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
10. «Міністерство аграрної політики та продовольства України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.minagro.gov.ua>
11. «Асоціація фермерів та приватних землевласників України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://farmer.co.ua/>

Тема 13. Правове становище сільськогосподарських товариств

План

1. Поняття та основні ознаки сільськогосподарських товариств.
2. Види сільськогосподарських товариств.
3. Порядок створення та державна реєстрація сільськогосподарських товариств.
4. Характеристика системи органів управління сільськогосподарських товариств.
5. Порядок припинення діяльності сільськогосподарських товариств.

Рекомендована література

Основна

1. Аграрне право України: підручник /В.М. Єрмоленко, О.В. Гафурова, М.В. Гребенюк/ за заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010 – 680с.
2. Аграрне право: підруч. для студ. вищ. навч. закл./ В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін.; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Х.: Право, 2010. – 296 с.
3. Аграрне право [Текст] : (оглядові лекції, норм.-прав. акти) / Статівка А. М., В. Ю. Уркевич; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Юрайт, 2014. - 352 с.

Додаткова:

1. Гаврилішин А. П. Поняття та значення організаційно-правових форм сільськогосподарських підприємств та організацій. / А. П. Гаврилішин, А. В. Іванова // Часопис Академії адвокатури України. – 2011. – № 4 (13). – С.41-48.
2. Знаменський Г. Л., Щербина В. С. Господарський кодекс України. Науково-практичний коментар. 2-е видання, перероблене і доповнене; за заг. ред. В. С. Щербини. – Київ: Юрінком Інтер, 2008. – 456 с.
3. Костур О.Д. Види сільськогосподарських підприємств за законодавством України та держав СНД. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2012. – Вип.20. - С.69-72.
4. Цюцик О.В. Організаційно-правові форми сільськогосподарських товаровиробників. – Л.: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2010. – 564 с.

5. Кравчук В. М. Формування статутного капіталу юридичної особи // Право України. - 2007. - № 6. – С. 49-53.
6. Кучеренко І. М. Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права : моногр. - К., 2004. - 328 с.

Основні нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № № 18, 19-20, 21-22. - Ст. 144.
3. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради. - 1992. - № 6. - Ст. 56.
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № № 40-44. - Ст. 356.
5. Кодекс законів про працю України, затверджений Законом від 10 грудня 1971 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1971. - Додаток до № 50. - Ст. 375.
6. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. // Урядовий кур'єр. 2001. - 15 листопада.
7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 27559VI // <http://zakon1.rada.gov.ua>
8. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 30 червня 1999 р. // Голос України. - 1999. №159.-31 серпня.
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення єдиної системи державної реєстрації юридичних осіб: Закон України від 23.09.2010 р. // www.zakon1.rada.gov.ua
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури започаткування підприємництва: Закон України від 21.04.2011р. // Голос України від 27.05.2011р. - № 95
11. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991р. // Голос України від 11.10.1991р.
12. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008р. // Голос України від 05.11.2008. - №211
13. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15.05. 2003 р. // Голос України від 24.06. 2003 р. - № 115

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Головне державне об'єднання правової інформації Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.gdo.kiev.ua/>
3. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
4. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
5. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>
6. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://lawexpert.com.ua>
7. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.zakoni.com.ua>
8. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukrjurist.com/ua>
9. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
10. «Міністерство аграрної політики та продовольства України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.minagro.gov.ua>
11. «Асоціація фермерів та приватних землевласників України» [Елект. ресурс.]. –

Режим доступу : <http://farmer.co.ua/>.

Тема 15. Правове регулювання здійснення окремих видів сільськогосподарської діяльності

План

1. Загальна характеристика правового регулювання галузі тваринництва
2. Правове регулювання племінної справи у тваринництві
3. Правове регулювання виробництва молока, м'яса та рибної продукції
4. Правове регулювання ветеринарної справи в Україні
5. Загальна характеристика правового регулювання галузі рослинництва
6. Правова охорона прав на сорти рослин
7. Правове регулювання захисту сільськогосподарських рослин. Карантинний режим.
8. Правові аспекти вирощування наркотичних рослин.

Рекомендована література

Основна:

1. Аграрне право України: підручник /В.М. Єрмоленко, О.В. Гафурова, М.В. Гребенюк/ за заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010 – 680с.
2. Аграрне право : підруч. для студ. вищ. навч. закл./ В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін.; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Х.: Право, 2010. – 296 с.
3. Аграрне право [Текст] : (оглядові лекції, норм.-прав. акти) / Статівка А. М., В. Ю. Уркевич ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Юрайт, 2014. - 352 с.

Додаткові:

1. Буга Н. Ю. Перспективи розвитку органічного виробництва в Україні [Текст] / Н. Ю. Буга, І. Г. Яненкова // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №2. – С. 117 - 125.
2. Гребенюк М. Правове регулювання аквакультури як складової системи забезпечення продовольчої безпеки [Текст] / М. Гребенюк // Підприємництво, господарство і право : Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2012. – №10. – С.48-51.
3. Гребенюк М. Правове регулювання використання земель сільськогосподарського призначення як основи забезпечення продовольчої безпеки в Україні// Підприємництво, господарство і право: Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2012. - № 6. – С.135-139
4. Гребенюк М. Іноземний досвід правового регулювання існуючого опромінювання харчових продуктів у контексті забезпечення продовольчої безпеки [Текст] / М. Гребенюк, О. Главацька // Підприємництво, господарство і право : Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2014. – №10. – С. 39 - 44.
5. Домбровський С. Ф. Правове регулювання сільськогосподарської діяльності із штучного розведення риби в Україні [Текст] / С. Ф. Домбровський, Л. С. Тараненко // Університетські наукові записки : часопис Хмельницького університету управління та права. – 2013. – №3. – С. 336 - 344.
6. Козмуляк К. Правове регулювання економічного стимулювання ведення екологічно безпечного рослинництва в Україні [Текст] / К. Козмуляк // Юридична Україна : Щомісячний правовий часопис. – 2014. – №11. – С. 90 - 95.

7. Кондратьєва К. Юридичне поняття та особливості екологічної безпеки в сфері сільськогосподарського виробництва [Текст] / К. Кондратьєва // Вісник Академії правових наук України : Збірник наукових праць. – 2012. – №3. – С.85-89.
8. Піддубна Д.С. Правовий захист рослин під час органічного виробництва// Бюлетень Міністерства юстиції України: Офіційне видання. – 2013. - №10. – С.114-119
9. Уркевич В.Ю. Правові питання розвитку органічного виробництва у світлі Угоди про асоціацію між Україною та ЄС [Текст] / В. Ю. Уркевич // Актуальні напрями правового забезпечення інноваційної та інвестиційної політики в Україні : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (14 листоп. 2014 р.) / НАПрН України, НДІ прав. забезп. інновац. розвитку, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2014. - С. 83-85 .
10. Уркевич В.Ю. Правовое обеспечение производства органической продукции в Украине / В.Ю. Уркевич // Современные тенденции правового регулирования экологических отношений: матер. междунар. науч.-практ. конф. (г. Минск, 26-27 апреля 2013 г.) / Редкол.: С.А. Балашенко (отв. ред.) и др. – Минск: Изд. центр БГУ, 2013. – С. 180-182.
11. Чурсіна К. Об'єкти правовідносин із використанням водних ресурсів в аквакультурі// Підприємництво, господарство і право: Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2013. - №11. – С.64-67
12. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України від 2 березня 2015 року // Голос України від 28.03.2015 № 56.
13. Про патентування деяких видів підприємницької діяльності : Закон України від 23 березня 1996 року № 98/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 20. — Ст. 82.
14. Про насіння і садивний матеріал : Закон України від 26 грудня 2002 року № 411-IV// Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 13. — Ст. 92.
15. Про карантин рослин : Закон України від 30 червня 1993 року № 3348 // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 34. — Ст. 352.
16. Про захист рослин : Закон України від 14 жовтня 1998 року // Відомості Верховної Ради України. —1998. — № 50-51. — Ст. 310.
17. Про зерно та ринок зерна в Україні : Закон України від 4 липня 2002 року № 37-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 35. — Ст.258.
18. Про **ставки** вивізного (експортного) мита на насіння деяких видів олійних культур : Закон України від 10 вересня 1999 року [із змінами від 7 липня 2005 року] // Офіційний вісник України. — 1999. — № 39.
19. Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру : Закон України від 17 червня 1999 року // Офіційний вісник України. — 1999. — № 27
20. Про виноград та виноградне вино : Закон України від 16 червня 2005 року [із змінами та доповненнями] // Відомості Верховної Ради. – 2005. — № 31. – Ст. 419.
21. Про племінну справу у тваринництві : Закон України в редакції Закону України від 21 грудня 1999 року // Урядовий кур'єр. — 2000. — 26 січня.
22. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України в редакції Закону України від 17 січня 2002 року // Голос України. – 2002. – 12 березня. — № 46.
23. Про ветеринарну медицину : Закон України в редакції з Закону № 361—V від 16 листопада 2006 року // Відомості Верховної Ради України. — 2007. — № 5—6. — Ст. 53.
24. Про Загальнодержавну цільову економічну програму проведення моніторингу залишків ветеринарних препаратів та забруднюючих речовин у живих тваринах, продуктах тваринного походження і кормах, а також у харчових продуктах, підконтрольних ветеринарній службі, на 2010-2015 роки : Закон України від від 04.06.2009 № 1446-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2009. — № 42. — Ст. 636.

25. Про Загальнодержавну програму селекції у тваринництві на період до 2010 року : Закон України від 19 лютого 2004 року № 1517-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2004. — № 23. — Ст. 319.
26. Про захист тварин від жорстокого поводження : Закон України від 21 лютого 2006 року № 3447—IV // Відомості Верховної Ради України. — 2006. — № 27. — Ст. 230.
27. Про ідентифікацію та реєстрацію тварин : Закон України від 4 червня 2009 року № 1445-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2009. — № 42. — Ст. 635.
28. Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів : Закон України від 31 травня 2007 року № 1103-V // Відомості Верховної Ради України. — 2007. — № 35. — Ст. 484.
29. Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них : Закон України від 6 лютого 2003 року // Урядовий кур'єр. — 2003. — № 46. — 12 березня.
30. Про Загальнодержавну програму розвитку рибного господарства України на період до 2010 року : Закон України від 19 лютого 2004 року № 1516-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2004. — № 22. — Ст. 313.
31. Про молоко та молочні продукти : Закон України від 24 червня 2004 року // Відомості Верховної Ради. — 2004. — № 47. — Ст. 513
32. Про безпечність та якість харчових продуктів : Закон України від 6 вересня 2005 року № 2809—IV // Відомості Верховної Ради України. — 2005. — № 50. — Ст. 533.
33. Про дитяче харчування : Закон України від 14 вересня 2006 року № 142-V // Відомості Верховної Ради України. — 2006. — № 44. — Ст. 433.
34. Про бджільництво : Закон України від 22 лютого 2000 року № 1492-III // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 21. — Ст.157.
35. Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів : Закон України від 8 липня 1999 року № 60/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 36. — Ст. 317.
36. Про пестициди та агрохімікати : Закон України від 2 березня 1995 року // Відомості Верховної Ради України. — 1995. — № 14. — Ст. 91.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. — Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Головне державне об'єднання правової інформації Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. — Режим доступу : <http://www.gdo.kiev.ua/>
3. Голос України [Елект. ресурс.]. — Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
4. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. — Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
5. Право України [Елект. ресурс.]. — Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>
6. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. — Режим доступу : <http://lawexpert.com.ua>
7. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. — Режим доступу : <http://www.zakoni.com.ua>
8. Український юрист [Елект. ресурс.]. — Режим доступу : <http://ukrjurist.com/ua>
9. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. — Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
10. «Міністерство аграрної політики та продовольства України» [Елект. ресурс.]. — Режим доступу : <http://www.minagro.gov.ua>
11. «Асоціація фермерів та приватних землевласників України» [Елект. ресурс.]. — Режим доступу : <http://farmer.co.ua/>
12. Про підприємства, що приватизуються з урахуванням особливостей,

визначених законодавством для агропромислового комплексу: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 1996 р. № 638 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.rada.gov.ua

Тема 17. Договірні відносини у сфері сільськогосподарського виробництва

План

1. Поняття за загальною характеристикою договорів у сфері с/г виробництва.
2. Характеристика окремих договорів у сфері реалізації с/г продукції.
3. Контрактація та інші окремі договори щодо реалізації сільськогосподарської продукції.
4. Договори на використання науково-технічної продукції у сільському господарстві.

Рекомендована література

Основна:

1. Аграрне право України: підручник /В.М. Єрмоленко, О.В. Гафурова, М.В. Гребенюк/ за заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010 – 680с.
2. Аграрне право : підруч. для студ. вищ. навч. закл./ В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін.; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Х.: Право, 2010. – 296 с.
3. Аграрне право [Текст] : (оглядові лекції, норм.-прав. акти) / Статівка А. М., В. Ю. Уркевич ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Юрайт, 2014. - 352 с.

Додаткова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Земельний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3–4. – Ст. 27.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № № 18, 19-20, 21-22. - Ст. 144.
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № № 40-44. - Ст. 356.
5. Про зерно та ринок зерна в Україні: Закон України від 4 липня 2002 р. // Урядовий кур'єр. - 2002. - № 138. - 31 липня.
6. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21 квітня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 21. -Ст. 218.
7. Батигіна О. Особливості правового регулювання оптових ринків сільськогосподарської продукції в Україні [Текст] / О. Батигіна // Вісник Академії правових наук України : Збірник наукових праць. – 2012. – №3. – С.159-167.
8. Муді Р. Експортно-імпорتنі операції з країнами ЄС: сільськогосподарська продукція : посіб. з правових питань / Р. Муді, О. Поліводський. — К. : Європейська Комісія, 2005. — 106 с.
9. Організаційно-правові проблеми розвитку аграрного і земельного ринків в Україні : тези доп. і наук, повідомлень на наук.-практ. конф. - К. : АПНУ ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАНУ, 2004. - 130 с.
10. Пасхавер Б. Й. Аграрні реформи: історія та сучасність [Текст] / Б. Й. Пасхавер // Економіка України. – 2014. – №4. – С. 94 - 96.
11. Статівка А. Н. Договори в агропромисловому комплексі України і умовах ринка: монографія / А. Н. Статівка. - Х.: Право, 1997. – с.237
12. Статівка А. Н. Новые виды договорных отношений с участием аграрных товаропроизводителей : монографія / А. Н. Статівка. - Х.: Право, 1999. - 124 с.

13. Уркевич В.Ю. Правові проблеми функціонування агрохолдингів в Україні [Текст] / В. Ю. Уркевич // Право та інновації. - 2013. - № 4. - С. 72-78.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Головне державне об'єднання правової інформації Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.gdo.kiev.ua/>
3. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
4. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
5. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>
6. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://lawexpert.com.ua>
7. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.zakoni.com.ua>
8. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukrjurist.com/ua>
9. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
10. «Міністерство аграрної політики та продовольства України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.minagro.gov.ua>
11. «Асоціація фермерів та приватних землевласників України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://farmer.co.ua/>
12. Про підприємства, що приватизуються з урахуванням особливостей, визначених законодавством для агропромислового комплексу: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 1996 р. № 638 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.rada.gov.ua

Тема 18. Правове забезпечення здійснення сільськогосподарського дорадництва

План

1. Поняття, зміст і завдання сільськогосподарської дорадчої діяльності.
2. Юридичні підстави здійснення сільськогосподарської дорадчої діяльності.
3. Професійна підготовка дорадників.
4. Правові засади фінансування дорадчої діяльності.
5. Соціально спрямовані дорадчі послуги.

Рекомендована література

Основна

1. Аграрне право України: підручник /В.М. Єрмоленко, О.В. Гафурова, М.В. Гребенюк/ за заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010 – 680с.
2. Аграрне право: підруч. для студ. вищ. навч. закл./ В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін.; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Х.: Право, 2010. – 296 с.
3. Аграрне право [Текст] : (оглядові лекції, норм.-прав. акти) / Статівка А. М., В. Ю. Уркевич; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Юрайт, 2014. - 352 с.

Додаткова:

1. Арістова І.В., Уркевич В.Ю. Правова природа сільськогосподарської дорадчої діяльності // *Адміністративне право і процес.*-№2(4).-2013.-С. 76- 84.
2. Безкровний, М. Ф. Змішана модель сільськогосподарських дорадчих служб [Текст] / М. Ф. Безкровний, І. П. Кудінова // *Науковий вісн. Національного аграр. ун-ту.* – 2006. – № 110. – С. 176–178.
3. Бородіна О.М. Дорадництво як основа розвитку підприємництва у сільському господарстві / О.М. Бородіна; за ред. П.Т. Саблука, В.Я. Амбросова, Г.Є. Мазнева. – К. : ІАЕ, 2001. – С. 808–810.
4. Брояка, А. А. Моніторинг сільськогосподарських дорадчих послуг: показники якості та ефективності [Текст] / А. А. Брояка // *Економіка АПК.*– 2008. – № 11. – С. 26–29.
5. Волошка, В. Сільськогосподарське дорадництво в Україні [Текст] /В. Волошка // *Пропозиція.* – 2004. – № 1. – С. 16–17.
6. Галич О.А. Сільськогосподарське дорадництво: навч. посібник. – К.:Центр навчальної літератури, 2007. – 368 с.
7. Закон України “Про сільськогосподарську дорадчу діяльність”: Науково-практичний коментар. Р.Я. Корінець, М.П. Гриценко, Ю.М.Берездецький, Ю.Я. Кухарук, М.Ф. Кропивко та ін. / За ред. Р.Я. Корінця. – Львів: НВФ “Українські технології”, 2007. – 248 с.
8. Копитко О.В. Роль дорадчих служб у забезпеченні реалізації сільгосппродукції на оптових ринках / О.В. Копитко // *Вісник ХНАУ (Сер.Економічні науки).* – Зб. наук. праць Харк. нац. аграр. ун-ту. – 2012. – № 7.– С. 138-145.
9. Кравченко Т.А. Сільськогосподарське дорадництво і навчально-виховний процес в аграрних ВНЗ // *Удосконалення навчально-виховного процесу в вищому навчальному закладі: Зб. наук.-метод. праць.* – Мелітополь, 2008. – Вип. 12. – С. 85-90
10. Кудінова, І. П. Роль та особливості сільськогосподарської дорадчої діяльності в Україні [Текст] / І. П. Кудінова // *Наука і методика: зб. наук.-метод. праць.* – 2008. – № 13. – С. 87–91.
11. Кулаєць М. М. Надання дорадчих послуг навчальними закладами аграрного профілю / М. М. Кулаєць, М. Ф. Безкровний // *Економіка АПК.* – 2010. – № 11. – С. 147–150.
12. Ортіна Г. В. Організація сільськогосподарського консультування для виробників зерна / Г. В. Ортіна // *Агросвіт.* – 2008. – № 7. – С. 36–39.
13. Рибак, Л. Х. Відвідування модельних господарств студентами-дорадниками, як один із засобів отримання інформації [Текст] /Л. Х. Рибак // *Наук. вісн. Національного аграр. ун-ту.* – 2006. – № 110. –С. 214–216.
14. Серета Л.М. Роль сільськогосподарського дорадництва та підвищення кваліфікації кадрів у забезпеченні сталого розвитку сільської місцевості та підвищенні ефективності агропромислового виробництва України / Л.М. Серета, С.Е. Амонс, Л.І. Довгань та ін. // *Зб. наук. праць ВНАУ. Серія: Економічні науки.* – № 1 (56). – 2012. – С. 116-122.
15. Сидоренко, О. Дорадництво – ефективний інструмент упровадження державної аграрної політики [Текст] / О. Сидоренко // *Пропозиція.* – 2009. – № 1. – С. 20–21.
16. Сільськогосподарське дорадництво прокладає Україні шлях до Європи, - інтерв'ю президента Національної асоціації с/г дорадчих служб України Романа Корінця // *Аграрний сектор економіки - 29.11.2013-Український освітній центр реформ.* – Режим доступу: <http://agro.ua.net/news/news>.
17. Тараненко Л.С. Правове регулювання сільськогосподарського дорадництва в Україні: автореф. дис.... канд. юрид. наук: спец 12.00.06 Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право/ Л.С. Тараненко.-К., 2012.- 20 с.
18. Шмідт Р.М., Кропивко М.Ф. Про Реформування системи сільськогосподарського дорадництва в Україні. Колективна монографія. «Інноваційні напрямки розвитку дорадництва». - Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2011. – С. 69-74.

19. Шмідт Р.М. Становлення сільськогосподарських дорадчих служб в Україні / Шмідт Р.М., Кравченко І.Д., Кухарук Ю.Я. – К.: МІНАПК. – 2012. – 88 с.
20. Шмідт Р.М. Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України: В документах та матеріалах: вересень-грудень 2012, т.3. – К. Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України, 2012. – 404 с.
21. Про сільськогосподарську дорадчу діяльність: Закон України від 17.06.2004 № 1807-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
22. Про Національну програму правової освіти населення: Указ Президента України від 18.10.2001 р. № 992 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 32. – Ст. 2365.
23. Державна цільова програма розвитку українського села на період до 2015 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2007 № 1158. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1330-07>
24. Про затвердження вартості соціально спрямованих дорадчих послуг : спільний наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України та Міністерства економіки України від 21.11.2007 р. № 816/394 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1330-07>
25. Про затвердження Типового положення про юридичну клініку вищого навчального закладу України: Наказ Міністерства освіти та науки України від 03.08.2006 р. № 592 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 32. – Ст. 2365.
26. Про організацію професійної підготовки та проведення дорадчої діяльності на професійному рівні: Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 13.09.2006 р. № 519 // «Ліга: закон»: База законодавства.
27. Про професійне навчання дорадників та експертів-дорадників: Наказ Міністерства аграрної політики України від 11.07.2005 р. № 311 // «Ліга: закон»: База законодавства.
28. Про схвалення проекту Концепції сталого розвитку сільських територій : розпорядження Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minagro.gov.ua/node/14008>
29. Щодо державної підтримки розвитку сільськогосподарського дорадництва в Україні. Аналітична записка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1521>.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.] – Режим доступу: <http://www.scourt.gov>.
2. Головне державне об'єднання правової інформації Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.gdo.kiev.ua/>
3. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/>
4. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>
5. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://pravoua.com.ua>.
6. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://lawexpert.com.ua>
7. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.zakoni.com.ua>
8. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://ukrjurist.com/ua>.
9. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://ukurier.gov.ua/uk/>
10. «Міністерство аграрної політики та продовольства України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua>
- «Асоціація фермерів та приватних землевласників України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://farmer.co.ua/>

Завдання для самостійної роботи

Ряд питань навчальної дисципліни виносяться на самостійне опрацювання. Виконання самостійної роботи оцінюється окремо та є невід'ємною складовою успішного проходження курсу. Для виконання завдань самостійної роботи вам необхідно зробити конспект нижчезазначених питань або відтворити матеріал у вигляді схем чи таблиць, якщо іде мова про порівняльний аспект (при бажанні здобувача вищої освіти, можливе застосування мультимедійного обладнання для презентацій). Кожне питання має бути ґрунтовно висвітлене в обсязі не менше 2-3-х сторінок рукописного чи 2-х сторінок друкованого тексту.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Аграрне право як галузь права, його історичні витоки та особливості.
2. Предмет аграрного права України; його зміст та особливості.
3. Принципи аграрного права України.
4. Система аграрного права України
5. Поняття науки аграрного права
6. Особливості джерел аграрного права
7. Конституція України - правова основа джерел аграрного права
8. Закони - основні джерела аграрного права
9. Підзаконні акти в системі джерел аграрного права
10. Локальні нормативні акти
11. Поняття, види й особливості аграрних правовідносин
12. Внутрішні аграрні правовідносини
13. Зовнішні аграрні правовідносини
14. Поняття і класифікація суб'єктів аграрного права
15. Особливості правового статусу суб'єктів аграрного господарювання
16. Загальні засади створення та ліквідації суб'єктів аграрного господарювання
17. Правове регулювання приватизації в АПК
18. Правове регулювання паювання
19. Правові засоби формування інфраструктури аграрного ринку
20. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в аграрному секторі
21. Правове регулювання ринку зерна
22. Правове регулювання ринку цукру
23. Правове регулювання ринку алкоголю й тютюну
24. Правові засади державної регулятивної діяльності в сільському господарстві
25. Форми й методи регулятивної діяльності державних органів у сільському господарстві
26. Система й повноваження державних органів, які здійснюють регулювання сільського господарства
27. Органи державного контролю та інспекції в АПК
28. Поняття виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств та її правове регулювання
29. Загальна характеристика фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств та її правове регулювання
30. Поняття відповідальності за порушення аграрного законодавства
31. Дисциплінарна відповідальність осіб, зайнятих у сільськогосподарському виробництві
32. Матеріальна відповідальність працівників сільськогосподарських підприємств
33. Майнова відповідальність за аграрні правопорушення
34. Адміністративна відповідальність за порушення аграрного законодавства
35. Поняття і склад земель сільськогосподарського призначення
36. Землі сільськогосподарського призначення як об'єкт правового регулювання

37. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення
38. Права та обов'язки сільськогосподарських землекористувачів
39. Правові форми використання природних ресурсів у сільському господарстві.
40. Правове регулювання водокористування в сільському господарстві
41. Правове регулювання надрокористування в сільському господарстві
42. Правове регулювання використання тваринного світу у сільському господарстві
43. Правове регулювання використання рослинного світу в сільському господарстві
44. Правове регулювання лісокористування в сільському господарстві
45. Поняття та загальна характеристика правового статусу фермерських господарств
46. Умови і порядок створення фермерського господарства та припинення його діяльності.
47. Земельні правовідносини у фермерському господарстві.
48. Майнові правовідносини у фермерському господарстві.
49. Правове регулювання господарської діяльності фермерського господарства.
50. Відносини фермерського господарства з бюджетом, банківськими установами та страховими організаціями.
51. Поняття та загальна характеристика правового забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції.
52. Державне регулювання відносин щодо забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції.
53. Права, обов'язки та відповідальність виробників, постачальників і продавців щодо забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції.
54. Основні нормативно-правові акти в сфері підготовки кадрів для села.
55. Поняття та порядок встановлення квоти підготовки фахівців для АПК.
56. Документи, що підтверджують кваліфікацію сільськогосподарських дорадників?
57. Підстави зупинення та припинення дії кваліфікаційних документів сільськогосподарських дорадників.
58. Особливості державної реєстрації сільськогосподарських дорадників.
59. Договори як правові основи господарської діяльності аграрних товаровиробників.
60. Класифікація договорів, які укладаються в агропромисловому комплексі.
61. Порядок укладення договорів сільськогосподарськими підприємствами.
62. Договірні відносини по реалізації сільськогосподарської продукції.
63. Договірні орендні правовідносини.
64. Кредитний договір.
65. Спільна аграрна політика ЄС.
66. Завдання спільної політики ЄС.

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання виконуються у вигляді рукописного реферату обсягом до 12 сторінок за темою яка обирається з нижченаведеного переліку або індивідуальною темою погодженою з викладачем.

Тематика рефератів:

1. Аграрне право: предмет, принципи і система., їх зміст і особливості.
2. Становлення аграрного права: особливості його розвитку як науки.
3. Нові правові інститути аграрного права України: проблеми розвитку.
4. Особливості джерел аграрного права, їх види.
5. Поняття, види і особливості аграрних правовідносин.
6. Особливості правового статусу суб'єктів аграрного права.
7. Правове регулювання приватизації в АПК
8. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в аграрному секторі

9. Правове регулювання ринку зерна.
10. Правове регулювання ринку цукру
11. Правове регулювання ринку алкоголю й тютюну
12. Поняття соціального розвитку села
13. Матеріальна відповідальність працівників сільськогосподарських підприємств
14. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення
15. Правовий статус сільськогосподарських товариств з обмеженою відповідальністю.
16. Особливості правового статусу найманих працівників у сільськогосподарських акціонерних товариствах з обмеженою відповідальністю
17. Поняття та загальна характеристика правового статусу фермерських господарств
18. Правові умови та порядок створення сільськогосподарського кооперативу.
19. Правове регулювання тваринництва: загальна характеристика, особливості
20. Правове регулювання рослинництва: загальна характеристика, особливості
21. Контрактація та інші договори щодо реалізації сільськогосподарської продукції
22. Договори на виконання науково-технічної продукції у сільському господарстві: класифікація, особливості.
23. Особливості правового регулювання оплати праці в сільському господарстві.
24. Облік робочого часу в сільськогосподарських підприємствах.
25. Фінансування дорадництва.
26. Професійна підготовка дорадників.
27. Європейське законодавство в сфері регулювання сільського господарства.
28. Мета здійснення субсидій та компенсацій фермерським господарствам Європи.

Порядок оцінювання

Оцінювання ваших досягнень відбувається за системою відображеною в Таблиці 1

Таблиця 1

№	Назва теми	Всього балів	Форма заняття та оцінювання		
			Лекції (ведення конспекту)	Семінари (конспектування, питань, виступ, доповнення)	Практичні Заняття (опрацювання матеріалів для підготовки, успішне виконання завдань)
1	Тема 1. Поняття, предмет, метод, принципи і система аграрного права				-
2	Тема 2. Джерела аграрного права				-
3	Тема 3. Суб'єкти аграрного права			5	-
4	Тема 4. Правові засади реформування земельних та майнових відносин			5	-
5	Тема 5. Правове регулювання ринкових відносин в АПК				-
6	Тема 6. Правові засади				-

	управління в АПК				
7	Тема 7.Юридична відповідальність за порушення аграрного законодавства			5	-
8	Тема 8. Правове забезпечення безпечності та якості сільськогосподарської продукції			5	-
9	Тема 9. Правові засади діяльності сільськогосподарських кооперативів				-
10	Тема 10. Правове становище державних сільськогосподарських підприємств			5	-
11	Тема 11.Правове становище фермерських господарств			5	-
12	Тема 12.Правове регулювання ведення особистого селянського господарства			5	
13	Тема 13. Правове становище сільськогосподарських товариств			5	
14	Тема 14.Правове становище приватно-орендних сільськогосподарських підприємств				
15	Тема 15. Правове регулювання здійснення окремих видів сільськогосподарської діяльності			5	
16	Тема 16. Правове регулювання виробничого господарського діяльності сільськогосподарських підприємств				
17	Тема 17.Договірні відносини у сфері сільськогосподарського виробництва			5	
18	Тема 18. Правове забезпечення здійснення сільськогосподарського			5	

	дорадництва				
19	Тема 19.Особливості правового регулювання трудових відносин у сільськогосподарських підприємствах				
20	Тема 20.Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві				
21	Тема 21.Аграрне законодавство країн-членів ЄС				
Разом		55		55	-
Виконання завдань для самостійної роботи на написання есе		5			
залік		40			
Всього		100 балів			

Робота на семінарах оцінюється за наступними критеріями:

- ваша присутність та повний конспект семінарських питань забезпечують вам 1 бал;
- участь в опрацюванні семінарських питань (доповнення, відповідь на питання викладача, висловлення своєї обґрунтованої точки зору під час обговорення проблемних питань) – до 2 балів;
- якщо, при виступі, ви проявите ґрунтовну підготовку, висловите власну точку зору щодо висвітлюваної проблеми й підкріпите її аргументацією, правильно відповісте на уточнюючі питання викладача, ґрунтовним вирішенням ситуаційних задач, то можете отримати ще 2 бали.

Таким чином ваша участь в роботі семінару може принести вам до 5 балів за одне заняття. Пропущений семінар відпрацьовується наданням конспекту всіх питань з плану заняття та відповідями на питання викладача за змістом семінару під час відпрацювання, вирішенням ситуаційних задач.

Самостійна робота оцінюється викладачем з розрахунку 0,5 бала за два повністю висвітлених питання з вищенаведеного списку. За виконання завдань для самостійної роботи ви можете отримати до 2,5 бали.

Кожен курсант (студент, слухач) має написати та надати викладачу реферат на тематику з запропонованого переліку або за власною темою узгодженою з викладачем. Успішне виконання цього завдання оцінюється в 2,5 балів.

Підсумковий контроль з дисципліни відбувається у вигляді усного заліку на якому ви можете отримати до 40 балів в залежності від повноти та обґрунтованості ваших відповідей. Якщо під час проходження курсу ви набрали 60 балів то маєте право не складати залік вдовольнившись підсумковою оцінкою відповідно до кількості набраних балів. Схема переведення балів у підсумкову оцінку наведена в Таблиці 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Питання до заліку

1. Аграрне право як галузь права, його історичні витoki та особливості
2. Предмет аграрного права України; його зміст та особливості
3. Принципи аграрного права України
4. Система аграрного права України
5. Поняття науки аграрного права
6. Особливості джерел аграрного права
7. Конституція України - правова основа джерел аграрного права
8. Закони - основні джерела аграрного права
9. Підзаконні акти в системі джерел аграрного права
10. Локальні нормативні акти
11. Поняття, види й особливості аграрних правовідносин
12. Внутрішні аграрні правовідносини
13. Зовнішні аграрні правовідносини
14. Поняття і класифікація суб'єктів аграрного права
15. Особливості правового статусу суб'єктів аграрного господарювання
16. Загальні засади створення та ліквідації суб'єктів аграрного господарювання
17. Правове регулювання приватизації в АПК
18. Правове регулювання паювання
19. Правові засоби формування інфраструктури аграрного ринку
20. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в аграрному секторі
21. Правове регулювання ринку зерна
22. Правове регулювання ринку цукру
23. Правове регулювання ринку алкоголю й тютюну
24. Правові засади державної регулятивної діяльності в сільському господарстві
25. Форми й методи регулятивної діяльності державних органів у сільському господарстві
26. Система й повноваження державних органів, які здійснюють регулювання сільського господарства
27. Органи державного контролю та інспекції в АПК
28. Поняття виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств та її правове регулювання
29. Загальна характеристика фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств та її правове регулювання
30. Поняття відповідальності за порушення аграрного законодавства
31. Дисциплінарна відповідальність осіб, зайнятих у сільськогосподарському виробництві
32. Матеріальна відповідальність працівників сільськогосподарських підприємств
33. Майнова відповідальність за аграрні правопорушення
34. Адміністративна відповідальність за порушення аграрного законодавства
35. Поняття і склад земель сільськогосподарського призначення

36. Землі сільськогосподарського призначення як об'єкт правового регулювання
37. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення
38. Права та обов'язки сільськогосподарських землекористувачів
39. Правові форми використання природних ресурсів у сільському господарстві
40. Правове регулювання водокористування в сільському господарстві
41. Правове регулювання надрокористування в сільському господарстві
42. Правове регулювання використання тваринного світу у сільському господарстві
43. Правове регулювання використання рослинного світу в сільському господарстві
44. Правове регулювання лісокористування в сільському господарстві
45. Поняття та загальна характеристика правового становища господарських товариств в АПК
46. Правовий статус сільськогосподарських акціонерних товариств
47. Правовий статус сільськогосподарських товариств з обмеженою відповідальністю
48. Особливості правового статусу найманих працівників у сільськогосподарських акціонерних товариствах і товариствах з обмеженою відповідальністю
49. Особливості ліквідації сільськогосподарських акціонерних товариств і товариств з обмеженою відповідальністю
50. Поняття та види сільськогосподарських кооперативів
51. Правові умови та порядок створення сільськогосподарських кооперативів
52. Статути сільськогосподарських кооперативів
53. Членство в сільськогосподарських кооперативах
55. Правовий режим майна та землі сільськогосподарського кооперативу
56. Органи управління та контролю сільськогосподарського кооперативу та їх компетенція
57. Правові засади реорганізації та ліквідації сільськогосподарських кооперативів
58. Поняття та загальна характеристика правового статусу фермерських господарств
59. Умови і порядок створення фермерського господарства та припинення його діяльності
60. Земельні правовідносини у фермерському господарстві
61. Майнові правовідносини у фермерському господарстві
62. Правове регулювання господарської діяльності фермерського господарства
63. Відносини фермерського господарства з бюджетом, банківськими установами та страховими організаціями
64. Поняття та основні ознаки особистого селянського господарства
65. Правовий режим майна особистого селянського господарства
66. Правовий режим земель особистого селянського господарства
68. Державна підтримка особистих селянських господарств
69. Поняття та загальна характеристика правового становища державних і комунальних сільськогосподарських підприємств
70. Правовий режим майна та особливості здійснення господарської діяльності державними й комунальними сільськогосподарськими підприємствами
71. Загальна характеристика законодавства про окремі види сільськогосподарської діяльності
72. Особливості аграрно-правового регулювання договірних правовідносин у сільському господарстві
73. Класифікація договірних зобов'язань у сільському господарстві
74. Контрактація та інші окремі договори щодо реалізації сільськогосподарської продукції
75. Особливості аграрно-правового регулювання ринку зерна та заставних закупівель сільськогосподарської продукції
76. Поняття та загальна характеристика правового забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції
77. Державне регулювання відносин щодо забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції

78. Права, обов'язки та відповідальність виробників, постачальників і продавців щодо забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції
79. Загальна характеристика законодавства про охорону довкілля в сільському господарстві
80. Правова охорона ґрунтів та інших природних ресурсів у сільському господарстві
81. Правовий інститут меліорації земель у сільському господарстві. Правове регулювання хімізації сільського господарства
82. Особливості правового регулювання трудових відносин на селі
83. Правове регулювання поводження з відходами сільського господарства
84. Правове регулювання застосування біотехнологій у сільському господарстві
85. Правове регулювання ведення сільськогосподарської діяльності в умовах надзвичайних екологічних ситуацій
86. Правове забезпечення сільськогосподарського дорадництва на селі
87. Правовий режим об'єктів соціальної сфери села
88. Договори на передачу майнового права на науково-технічну продукцію та права на її використання.
89. Договори на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських і технологічних робіт у сфері сільського господарства.
90. Загальна характеристика правового регулювання тваринництва і рослинництва.

Політика академічної доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших курсантів (студентів, слухачів);
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань курсантів (студентів, слухачів).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна

1. Аграрне право України: підручник /В.М. Єрмоленко, О.В. Гафурова, М.В. Гребенюк/ за заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010 – 680с.
2. Аграрне право : підруч. для студ. вищ. навч. закл./ В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін.; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Х.: Право, 2010. – 296 с.
3. Аграрне законодавство України: проблеми ефективності / за ред. В. І. Семчика. - К.: Наукова думка, 1998. — 240 с.
4. Аграрне право України : підруч. / за ред. В. З. Янчука. - 2-ге вид., пе- рероб. та допов. - К.: Юрінком Інтер, 2000. — 720 с.
5. Аграрне право : навч. посіб. / за ред. В. П. Жушмана. - Х.: Нац. юрид. академія України, 1997. - 230 с.
6. Аграрне право України : підруч. для студ. юрид. спеціальностей вищих закладів освіти / за ред. В. М. Гайворонського та В. П. Жушмана. - Х.: Право, 2003. - 240 с.
7. Аграрне право України : підруч. / за ред. О. О. Погрібного. - К.: Істина, 2006. - 448 с.
8. Жушман В. П. Аграрне право та законодавство України : навч.-практ. посіб. / В. П. Жушман. - Х.: Одиссей, 2003. - 447 с.

9. Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України : наук.-навч. посіб. / за ред. Н. І. Титової. - Л.: ПАЮ, 2005. — 368 с.

10. Правові основи майнових і земельних відносин : навч. посіб. / за ред. В. М. Єрмоленка. - К.: Магістр-XXI сторіччя, 2006. - 384 с.

11. Порадник керівникові сільськогосподарського підприємства / за ред. П. Гетьмана, В. З. Янчука. - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 624 с.

Допоміжна

А. Законодавчі і інші нормативні акти України

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.

2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № № 18, 19-20, 21-22. - Ст. 144.

3. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради. - 1992. - № 6. - Ст. 56.

4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № № 40-44. - Ст. 356.

5. Кодекс законів про працю України, затверджений Законом від 10 грудня 1971 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1971. - Додаток до № 50. - Ст. 375.

6. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. // Урядовий кур'єр. 2001. - 15 листопада.

7. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № № 25-26. - Ст. 31.

8. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. - 1984. - Додаток до № 51. - Ст. 1122.

9. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 30 червня 1999 р. // Голос України. - 1999. №159.-31 серпня.

10. Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі Закон України від 10 липня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 41. - Ст. 188.

11. Про державну підтримку сільського господарства України: Закон України від 24 червня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2001- № 49. - Ст. 527.

12. Про стимулювання розвитку сільського господарства на період 2001-2004 років: Закон України від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - №11.- Ст. 52.

13. Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві: Закон України від 17 жовтня 1990 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 32. - Ст. 453.

14. Про колективне сільськогосподарське підприємство: Закон України від 14 лютого 1992 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1992. - № 20. - Ст. 272.

15. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 17 липня 1997 р. // Голос України. - 1997. - № 150. - 13 серпня.

16. Про фермерське господарство: Закон України від 19 червня 2003 р. // Голос України. - 2003. - 29 липня.

17. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15 травня 2003 р. // Урядовий кур'єр. - 2003. - № 106. - 11 червня.

18. Про оренду землі: Закон України від 6 жовтня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 46-47. - Ст. 280.

19. Про оцінку земель: Закон України від 11 грудня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 15. - Ст. 229.

20. Про охорону земель: Закон України від 19 червня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 39. - Ст. 349.

21. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19 червня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 39. - Ст. 350.
22. Про захист конституційних прав громадян на землю: Закон України від 20 січня 2005 р. // Офіційний вісник України. - 2005. - № 4.
23. Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв): Закон України від 5 червня 2003 р. // Урядовий кур'єр. - 2003. - № 124. - 9 липня.
24. Про зерно та ринок зерна в Україні: Закон України від 4 липня 2002 р. // Урядовий кур'єр. - 2002. - № 138. - 31 липня.
25. Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру: Закон України від 17 червня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 32. - Ст. 268.
26. Про племінну справу в тваринництві: Закон України від 17 червня 1999 р. // Офіційний вісник України. - 1999. - № 27.
27. Про ветеринарну медицину: Закон України (у ред. від 16 листопада 1996 р.) // Відомості Верховної Ради України. - 2007. - № № 5-6. - Ст. 53.
28. Про бджільництво: Закон України від 2 лютого 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 21. - Ст. 157.
29. Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них: Закон України від 6 лютого 2003 р. // Урядовий кур'єр. - 2003. - № 46. - 12 березня.
30. Про молоко та молочні продукти: Закон України від 24 червня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 47. - Ст. 513.
31. Про насіння і садивний матеріал: Закон України від 26 грудня 2002 р. // Голос України. - 2003. - 28 січня.
32. Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року: Закон України від 18 жовтня 2005 р. // Урядовий кур'єр. - 2005. - 16 листопада.
33. Про сільськогосподарську дорадчу діяльність: Закон України від 17 червня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 38. - Ст. 470.
34. Про безпечність та якість харчових продуктів: Закон України від 6 вересня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2005. - № 50. - Ст. 533.
35. Про сільськогосподарський перепис: Закон України від 23 вересня 2008р. // Відомості Верховної Ради України. - 2009. - № 9. - Ст. 115.
36. Про захист рослин: Закон України від 14 жовтня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № № 50-51. - Ст. 310.
37. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21 квітня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 21. - Ст. 218.
38. Про пестициди і агрохімікати: Закон України від 2 березня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 14. - Ст. 91.
39. Про карантин рослин: Закон України від 30 червня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 34. - Ст. 352.
40. Про виноград та виноградне вино: Закон України від 16 червня 2005 р. // Урядовий кур'єр. - 2005. - № 168. - 7 вересня.
41. Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі: Закон України від 10 липня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 41. - Ст. 188.
42. Про ідентифікацію та реєстрацію тварин: Закон України від 4 червня 2009р. // Відомості Верховної Ради України. - 2009. - № 42. - Ст. 635.
43. Про оптові ринки сільськогосподарської продукції: Закон України від 25 червня 2009 р. // Офіційний вісник України. - 2009. - № 58. - Ст. 2024.
44. Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції: Закон України від 17 липня 1997 р. // Офіційний вісник України 1997. - № 41. - Ст. 1.
45. Про вивізне (експортне) мито на живу худобу та шкіряну сировину: Закон України від 7 травня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 28. - Ст. 134.

46. Про ставки вивізного (експортного) мита на насіння деяких видів олійних культур: Закон України від 10 вересня 1999 р. // Офіційний вісник України. - 1999. - № 39. - Ст. 389.
47. Про встановлення тарифної квоти на ввезення в Україну цукру-сирцю з тростини: Закон України від 30 листопада 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2007. - № 4. - Ст. 39.
48. Про здійснення державних закупівель: Закон України від 10.04.2014 // Голос України від 19.04.2014р. - № 78
49. Про заходи щодо забезпечення захисту майнових прав селян в процесі реформування аграрного сектора економіки: Указ Президента України від 29 січня 2001 р. № 62/2001 // Офіційний вісник України. — 2001. - № 5. - Ст. 38.
50. Про додаткові заходи щодо підвищення рівня захисту майнових прав сільського населення: Указ Президента України від 21 лютого 2002 р. № 170 // Офіційний вісник України. - 2002. - №9.
51. Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян-власників земельних ділянок та земельних часток (паїв): Указ Президента України від 2 лютого 2002 р. № 92/2002 // Офіційний вісник України. - 2002. - № 6. - Ст. 239.
52. Про гарантування захисту економічних інтересів та поліпшення соціального забезпечення селян-пенсіонерів, які мають право на земельну частку (пай): Указ Президента України від 15 грудня 1998 р. № 1353/98 // Офіційний вісник України. - 1998. - № 50. - Ст. 24.
53. Про захист прав власників земельних часток (паїв): Указ Президента України від 21 квітня 1998 р. №332/98 // Офіційний вісник України. - 1998. - № 16. - Ст. 590.
54. Про Основні засади розвитку соціальної сфери села: Указ Президента України від 20 грудня 2000 р. № 1356 // Урядовий кур'єр. — 2001. — 24 січня. - № 13.
55. Про першочергові заходи щодо підтримки розвитку соціальної сфери села: Указ Президента України від 15 липня 2002 р. № 640 // Урядовий кур'єр. - 2002. - 31 липня. - № 138.
56. Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України: Указ Президента України від 24 квітня 2011 р. № 500// Урядовий кур'єр. – 2011. – 19 травня. - № 89.
57. Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми соціального розвитку села на період до 2011 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 серпня 2004 р. № 573 // Офіційний вісник України. - 2004. - № 32. - Ст. 2172.
58. Про схвалення Концепції Комплексної програми підтримки розвитку українського села на 2006—2010 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2005 р. № 536 // Офіційний вісник України. - 2005. - № 52. - Ст. 3339.
59. Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. № 1158 // Офіційний вісник України. - 2007. - № 73. - Ст. 2715.
60. Про підготовку фахівців для роботи в сільській місцевості: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 р. № 1159 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.liga.kiev.ua
61. Про затвердження Порядку перетворення у процесі приватизації державних, орендних підприємств і підприємств із змішаною формою власності у відкриті акціонерні товариства: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 вересня 1996 р. № 1099 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.rada.gov.ua
62. Про підприємства, що приватизуються з урахуванням особливостей, визначених законодавством для агропромислового комплексу: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 1996 р. № 638 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.rada.gov.ua
63. Про затвердження Порядку використання коштів державного бюджету для надання підтримки новоствореним фермерським господарствам та фермерським господарствам з

відокремленими садибами: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1102 // Офіційний вісник України. - 2004. - № 34. - Ст. 2269.

64. Про затвердження мінімальних розмірів земельних ділянок, які утворюються в результаті поділу земельної ділянки фермерського господарства, що успадковується: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2003 р. № 1908 // Офіційний вісник України. - 2003. № 51. - Ст. 2682.

65. Про врегулювання питань щодо забезпечення захисту майнових прав селян у процесі реформування аграрного сектору економіки: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2001 р. № 177 // Урядовий кур'єр. — 2001. - № 46. - 15 березня.

66. Порядок і правила проведення обов'язкового страхування врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень державними сільськогосподарськими підприємствами, врожаю зернових культур і цукрових буряків сільськогосподарськими підприємствами всіх форм власності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 11 липня 2002 р. № 1000 // Офіційний вісник України. - 2002. - № 29. - Ст. 1379.

67. Порядок і правила проведення обов'язкового страхування тварин на випадок загибелі, знищення, вимушеного забою, від хвороб, стихійних лих та нещасних випадків, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 р. № 590 // Офіційний вісник України. - 2003. - № 17. - Ст. 780.

68. Положення про Аграрний фонд, затвержене постановою Кабінету Міністрів України від 6 липня 2005 р. № 543 // Урядовий кур'єр. – 2009р. - 13 липня.

Б. Інша допоміжна література

Kalchenko S.V. Current development prospects of farm households // Актуальні проблеми економіки. – 2013. - №12. – С.147-152

12. Аптекарь С. С. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи: проблеми і перспективи [Текст] / С. С. Аптекарь, О. В. Манжура // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – №7. – С. 134 - 139.

13. Аграрне право [Текст] : (оглядові лекції, норм.-прав. акти) / Статівка А. М., В. Ю. Уркевич ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Юрайт, 2014. - 352 с.

14. Агропромисловий комплекс: правові питання / за ред. Ю. С. Шемшученка. - К.: Урожай, 1992. - 190 с.

15. Ажаман І.А. Будівництво в сільському господарстві як чинник підвищення конкурентоспроможності аграрної галузі// Актуальні проблеми економіки. – 2014. - №1. – С.55-62

16. Антипенко Д. Сільське населення в умовах інформаційного суспільства: організаційно-правовий аспект адаптації [Текст] / Д. Антипенко. Право України : Юридичний журнал / МінЮст України. – 2013. – №1-2. – С.99-103.

17. Батигіна О. Особливості правового регулювання оптових ринків сільськогосподарської продукції в Україні [Текст] / О. Батигіна // Вісник Академії правових наук України : Збірник наукових праць. – 2012. – №3. – С.159-167.

18. Бахуринська М.М. Особливості аграрно-правової відповідальності як інституту аграрного права// Бюлетень Міністерства юстиції України: Офіційне видання. – 2014. - №4. – С.109-115

19. Бевзенко В. Земельні правовідносини як предмет юрисдикції адміністративних судів// Юридична Україна: Щомісячний правовий часопис. – 2014. - №7. – С.74-88

20. Бердніков Є. Правові позиції щодо визначення кола суб'єктів (осіб), що мають право на приватизацію земель для ведення фермерського господарства, та кола об'єктів (земельних ділянок), що підлягають такій приватизації// Землевпорядний вісник. - № 4. – 2015. – С.26-30

21. Бугера С. Адаптація законодавства України з питань якості сільськогосподарської продукції до міжнародних вимог [Текст] / С. Бугера // Публічне право : науково-практичний юридичний журнал. – 2015. – №2. – С. 194 - 199.
22. Буга Н. Ю. Перспективи розвитку органічного виробництва в Україні [Текст] / Н. Ю. Буга, І. Г. Яненко // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №2. – С. 117 - 125.
23. Гаража О. Передумови розвитку ринку земель сільськогосподарського призначення в системі управління земельними ресурсами// Землевпорядний вісник. - № 6. – 2015. – С.42-46
24. Гайдаржи Х. А. Сучасний стан кооперації в Україні: тенденції та правові проблеми [Текст] / Х. А. Гайдаржи // Університетські наукові записки : часопис Хмельницького університету управління та права. – 2013. – №3. – С. 345 - 351
25. Гафурова О. В. Сільськогосподарські виробничі кооперативи: права та обов'язки членів : монографія / О. В. Гафурова. - К.: МАУП, 2006. - 200 с.
26. Гафурова О.В. Теоретико-правові підходи до визначення інституту соціального розвитку села// Часопис Київського університету права. – 2012. - №12. – С.277-280
27. Гафурова, О. Роль державних цільових програм у регулюванні відносин соціального розвитку села [Текст] / О. Гафурова. Часопис Київського університету права. – 2012. - №11. – С.104-107.
28. Горіславська І. Аварійний комісар, як суб'єкт аграрних страхових правовідносин [Текст] / І. Горіславська // Підприємництво, господарство і право : Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2012. – №6. – С.132-134.
29. Гребенюк М. Правове регулювання аквакультури як складової системи забезпечення продовольчої безпеки [Текст] / М. Гребенюк // Підприємництво, господарство і право : Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2012. – №10. – С.48-51.
30. Гребенюк М. Правове регулювання використання земель сільськогосподарського призначення як основи забезпечення продовольчої безпеки в Україні// Підприємництво, господарство і право: Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2012. - № 6. – С.135-139
31. Гребенюк М. Іноземний досвід правового регулювання існуючого опромінювання харчових продуктів у контексті забезпечення продовольчої безпеки [Текст] / М. Гребенюк, О. Гловацька // Підприємництво, господарство і право : Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2014. – №10. – С. 39 - 44.
32. Гребенюк М. Шляхи вдосконалення вітчизняного законодавства щодо обігу радіоактивно оброблених харчових продуктів в Україні [Текст] / М. Гребенюк, О. Гловацька // Підприємництво, господарство і право : Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2014. – №11. – С. 30 - 35.
33. Гривнак К. Про звільнення платників єдиного податку четвертої групи від сплати земельного податку// Землевпорядний вісник. - № 3. – 2015. – С.50-57
34. Готра В. В. Сучасний стан та проблеми інноваційного розвитку аграрного сектору України [Текст] / В. В. Готра // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – №6. – С. 79 - 84.
35. Гуревський В. К. Право приватної власності громадян України на землі сільськогосподарського призначення. - О.: АстроПринт, 2000. - 138 с.
36. Державна аграрна політика України: проблеми правового забезпечення [Текст] : монографія / за ред.: В. Ю. Уркевича, М. В. Шульги ; НЮУ ім. Я. Мудрого. - Київ : Вид. О.М. Ешке, 2014. - 268 с.

37. Дорош Й., Дорош О. Методологічні підходи формування ринку оренди земель сільськогосподарського призначення// Землевпорядний вісник. - № 7. – 2015. – С.23-27
38. Добряк Д. Сучасний стан земельної реформи та перспективи розвитку земельних відносин в Україні// Землевпорядний вісник. - № 4. – 2015. – С.2-5
39. Домбровський С. Ф. Окремі проблеми кодифікації національного аграрного законодавства та його адаптації до законодавства Європейського Союзу [Текст] / С. Ф. Домбровський, Л. С. Тараненко // Університетські наукові записки : часопис Хмельницького університету управління та права. – 2015. – №1. – С. 120 - 131.
40. Домбровський С. Ф. Правове регулювання сільськогосподарської діяльності із штучного розведення риби в Україні [Текст] / С. Ф. Домбровський, Л. С. Тараненко // Університетські наукові записки : часопис Хмельницького університету управління та права. – 2013. – №3. – С. 336 - 344.
41. Духневич А.В. Методологічні принципи формування національної агропродовольчої стратегії в умовах участі України в СОТ// Бюлетень Міністерства юстиції України: Офіційне видання. – 2013. - №10. – С.114-119
42. Духневич, А. В. Співвідношення угоди про сільське господарство з іншими договорами системи угод права СОТ [Текст] / А. В. Духневич // Бюлетень Міністерства юстиції України : Офіційне видання. – 2012. – №12. – С.50-56.
43. Єрмоленко В. М. Майнові правовідносини приватних сільськогосподарських підприємств: теорія, законодавство, практика : монографія /М. Єрмоленко. - К.: Магістр-XXI сторіччя, 2005. - 304 с.
44. Єрмоленко В. М. Теоретичні проблеми аграрних майнових правовідносин : монографія / В. М. Єрмоленко. - К. : Магістр-XXI сторіччя, 2008. - 188 с.
45. Загурський, О. М. Інституціональне забезпечення державної підтримки аграрного сектору України [Текст] / О. М. Загурський // Фінанси України. – 2012. – №8 (201). – С. 122-129.
46. Земельний кодекс України : наук.-практ. ком. /за заг. ред. В. І. Семчика. - К. : Ін Юре, 2007. - 896 с.
47. Інвестиційна діяльність у сільському господарстві: правові питання : монографія / за ред. В. І. Семчика. К. : Юридична думка, 2008. - 252 с.
48. Коваленко Т. Деякі особливості використання земельних ділянок для ведення особистого селянського господарства// Землевпорядний вісник: Науково-виробничий журнал. – 2014. - № 4. – С.32-37
49. Коваленко Т.О. Джерела аграрного права України: сучасний стан та перспективи// Бюлетень Міністерства юстиції України: Офіційне видання. – 2012. - № 7. – С.61-69
50. Коваленко Т.О. Невизначеність земельно-правових норм як юридичний дефект правового регулювання земельних відносин в Україні// Бюлетень Міністерства юстиції України: Офіційне видання. – 2012. - № 8. – С.48-54
51. Козмуляк К. Правове регулювання економічного стимулювання ведення екологічно безпечного рослинництва в Україні [Текст] / К. Козмуляк // Юридична Україна : Щомісячний правовий часопис. – 2014. – №11. – С. 90 - 95.
52. Кондратьєва К. Юридичне поняття та особливості екологічної безпеки в сфері сільськогосподарського виробництва [Текст] / К. Кондратьєва // Вісник Академії правових наук України : Збірник наукових праць. – 2012. – №3. – С.85-89.
53. Коритник М. Державне регулювання орендних відносин земель сільськогосподарського призначення// Землевпорядний вісник: Науково-виробничий журнал. – 2014. - №4. – С.27-32
54. Кулинич П. Об'єкти земельних правовідносин в Україні: теоретичний аспект// Право України: Юридичний журнал. – 2014. - №5. – С.142-156

55. Кульчій І. Правові засади диверсифікації сільських територій в Україні// Підприємництво, господарство і право: Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2012. - № 6. – С.139-142
56. Курман Т. В. Правовое обеспечение хозяйственной деятельности государственных специализированных сельскохозяйственных предприятий : монография / Т. В. Курман. - СПД-ФЛ Чальцев А. В., 2006. - 208 с.
57. Кучаковська Н.О. Щодо моменту та правових наслідків визнання недійсним договору оренди землі// Бюлетень Міністерства юстиції України: Офіційне видання. – 2012. - № 8. – С.56-63
58. Леонєць В.В. Особливості і перспективи розвитку природоохоронного землекористування// Актуальні проблеми економіки. – 2014. - № 2. – С.321-327
59. Лондар С. Л. Акцизний податок як фінансовий регулятор поширення тютюнопаління в Україні [Текст] / С. Л. Лондар, Л. В. Козарезенко // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – №8. – С. 311 - 324.
60. Машковська Л. Казенне підприємство: поняття, ознаки і правова природа// Юридична Україна: Щомісячний правовий часопис. – 2014. - №2. – С.57-63
61. Муді Р. Експортно-імпорتنі операції з країнами ЄС: сільськогосподарська продукція : посіб. з правових питань / Р. Муді, О. Поліводський. — К. : Європейська Комісія, 2005. — 106 с.
62. Науково-практичний коментар до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» / за заг. ред. А. М. Статівки // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. - 2005. - № 10. - 350 с.
63. Науково-практичний коментар до Закону України «Про особисте селянське господарство»/ за ред. В. В. Носіка. - К. : Кондор, 2004. — 252 с.
64. Науково-практичний коментар Закону України "Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою" [Текст] / А. П. Гетьман [та ін.] ; за ред. А. М. Статівки ; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, НДІ інновац. розвитку НАПрН України. - Х. : Юрайт, 2013. - 432 с.
65. Німко О. Б. Адміністративно-правовий статус державного земельного банку [Текст] / О. Б. Німко // Часопис Київського університету права : Український науково-теоретичний часопис. – 2012. – №4. – С.146-148.
66. Оверковська Т. Стале землекористування в аграрній економіці України: правові аспекти [Текст] / Т. Оверковська // Підприємництво, господарство і право : Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2012. – №9. – С.63-67.
67. Організаційно-правові питання аграрної реформи в Україні / за ред. В. І. Семчика. - К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. - 2003. - 280 с.
68. Організаційно-правові проблеми розвитку аграрного і земельного ринків в Україні : тези доп. і наук, повідомлень на наук.-практ. конф. - К. : АПНУ ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАНУ, 2004. - 130 с.
69. Пасхавер Б. Й. Аграрні реформи: історія та сучасність [Текст] / Б. Й. Пасхавер // Економіка України. – 2014. – №4. – С. 94 - 96.
70. Перспективи міжнародної інтеграції агропромислового комплексу України «МІА України 2005» : матер, міжнар. наук.-теорет. конф. - К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2005. - 120 с.
71. Петлюк Ю. С. Земельна реформа в Україні на сучасному етапі: проблеми правового забезпечення [Текст] / Ю. С. Петлюк // Бюлетень Міністерства юстиції України : Офіційне видання. – 2012. – №12. – С.63-68.
72. Піддубна Д.С. Правовий захист рослин під час органічного виробництва// Бюлетень Міністерства юстиції України: Офіційне видання. – 2013. - №10. – С.114-119
73. Піддубний О. Ю. Державні сільськогосподарські інспекції в Україні: стан та можливості удосконалення правового регулювання : монографія / О. Ю. Піддубний. - К. : Ірідіум, 2009. - 128 с.

74. Поліщук В. Г. Особливості сучасної просторової і змістовної бази сільськогосподарського землекористування в системі земельно-іпотечного кредитування [Текст] / В. Г. Поліщук // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №3. – С. 219 - 226.
75. Правове регулювання екологічних, аграрних та земельних відносин в Україні: сучасний стан і напрями вдосконалення [Текст] : монографія / за ред.: А. П. Гетьмана, В. Ю. Уркевича ; НДІ правознавства НУ "Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого". - Х. : Право, 2012. - 448 с.
76. Правові проблеми залучення інвестицій у сільське господарство та соціальну сферу села : матер, міжнар. наук.-практ. конф. - К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2007. - 156 с.
77. Правовое регулирование развития АПК Украины / Ц. В. Бычкова, П. Ф. Кулинич, В. Н. Петрина [и др.] ; АН Украины ; Институт государства и права им. В. М. Корецкого. - К. : Наук, думка, 1993. - 148 с.
78. Проблеми вдосконалення земельного та аграрного законодавства України в умовах ринкової економіки : матер, державної наук. конф. - Біла Церква : БДАУ, 2004. - 125 с.
79. Проценко І.М., Замерлов О.О. Особливості правового статусу фермерських господарств в Україні// Юридична наука. - №2. – 2012. – С.38-43
80. Сащенко І. Правове регулювання інвестицій сільських територій за законодавством ЄС [Текст] / І. Сащенко // Підприємництво, господарство і право : Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2014. – №10. – С. 57 - 96. Семчик В. Правові проблеми аграрної політики України// Право України: Юридичний журнал. – 2014. - №5. – С.142-156
81. Соловчук К. О. Регулювання і підтримка інноваційної діяльності у сфері АПК в країнах Європейського Союзу [Текст] / К. О. Соловчук // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №3. – С. 62 - 68.
82. Солов'яненко Н. Нормативна грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення у регулювання земельних відносин// Землевпорядний вісник. - №3. – 2015. – С.43-47
83. Стан та перспективи розвитку аграрного права: матер, міжнар. наук.- теорет. конф., присвяченої 80-річчю докт. юрид. наук, проф., акад. АПрН України В. З. Янчука / за ред. В. М. Єрмоленка, В. І. Курила. - К.: Магістр-XXI сторіччя, 2005. - 304 с.
84. Статівка А. Н. Договори в агропромисловому комплексі України в умовах ринка: монографія / А. Н. Статівка. - Х.: Право, 1997. – с.237
85. Статівка А. Н. Новые виды договорных отношений с участием аграрных товаропроизводителей : монографія / А. Н. Статівка. - Х.: Право, 1999. - 124 с.
86. Статівка А. М. Організаційно-правові питання соціального розвитку села в Україні: монографія / А. М. Статівка. - Х.: Право, 2007. - 208 с.
87. Статівка А.М. Актуальне дослідження кооперативного законодавства Росії й держав ЄС [Текст] / А. М. Статівка , В. Ю. Уркевич // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. / Нац. акад. прав. наук України. - Х. : Право, 2013. - 2013 р. №1(72). - С. 293-295
88. Статівка А.М. Деякі аспекти правового регулювання державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників як засобу забезпечення їх належного функціонування [Текст] / А. М. Статівка // Розвиток організаційно-правових форм господарювання в аграрному секторі : матеріали "круглого столу", присвяч. пам'яті проф., д. ю. н. , акад. НАПрН України О.О. Погрібного / М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого, НАПрН України. - Харків : Оберіг, 2014. - С. 35-38 .
89. Статівка А.М. Юридичні дефекти в земельному праві України як предмет наукового дослідження [Текст] / А. М. Статівка , В. Ю. Уркевич // Бюлетень Міністерства юстиції України. - 2014. - № 7. - С. 134-136

90. Стахеєва-Боговик О. Апроксимація права України у сфері транскордонної неспроможності до стандартів ЄС [Текст] / О. Стахеєва-Боговик // Юридичний вісник. – 2014. – №3. – С.258-293.
91. Татаріко О. Г. Формування агросфери України за принципами Конвенцій Ріо [Текст] / О. Г. Татаріко, Ж. Л. Ємельянова, Т. В. Ільєнко // Екологічний вісник. – 2014. – №4. – С. 26 - 28.
92. Титова Н. Фермерство в Україні: основні правові засади. Питання та відповіді / Н. І. Титова. - Л.: Атлас, 1998. — 181 с.
93. Третяк А., Третяк В. Проблеми формування інституційного середовища ринку пайових земельних ділянок та роль землеустрою для їх вирішення// Землевпорядний вісник. - № 6. – 2015. – С.28-33
94. Уркевич В. Ю. Проблеми теорії аграрних правовідносин : монографія / В. Ю. Уркевич. - Х.: Харків юридичний, 2007. — 496 с.
95. Уркевич В. Ю. Становлення сільськогосподарських кооперативів в умовах ринкової економіки України: деякі правові аспекти : монографія / В. Ю. Уркевич. - Х.: Одісей, 2004. - 120 с.
96. Уркевич В.Ю. Правові проблеми функціонування агрохолдингів в Україні [Текст] / В. Ю. Уркевич // Право та інновації. - 2013. - № 4. - С. 72-78.
97. Уркевич В.Ю. Актуальные вопросы систематизации аграрного законодательства Украины / В.Ю. Уркевич // Информационно-правовая піддержка охорони окружающей среды и устойчивого развития: по матер. круглых столов / редкол. С.А. Балашенко (отв. ред.) и др. – Минск: ООО «ТОППРИНТ», 2014. – С. 57-59.
98. Уркевич В.Ю. Актуальные проблемы реформирования аграрного законодательства Украины / В.Ю. Уркевич // Правовые реформы в постсоветских странах: достижения и проблемы: Междунар. науч.-практ. конф. (28-29 марта 2014 г., г. Кишинев / орг. ком.: В. Бужор и др. – Кишинев: Iulian, 2014. – С. 210-212.
99. Уркевич В.Ю. Актуальні земельно-правові проблеми функціонування сільськогосподарських кооперативів [Текст] / В. Ю. Уркевич // Розвиток організаційно-правових форм господарювання в аграрному секторі : матеріали "круглого столу", присвяч. пам'яті проф., д. ю. н. , акад. НАПрН України О.О. Погрібного / М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого, НАПрН України. - Харків : Оберіг, 2014. - С. 38-40 .
100. Уркевич В.Ю. Правові питання створення системи інформаційного забезпечення діяльності оптових ринків сільськогосподарської продукції [Текст] / В. Ю. Уркевич // Правова інформатика : наук. журн. з питань прав. інформатики, інформ. права та інформ. безпеки. - 2014. - N 2. - С. 168-169
101. Уркевич В.Ю. Правові питання розвитку органічного виробництва у світлі Угоди про асоціацію між Україною та ЄС [Текст] / В. Ю. Уркевич // Актуальні напрями правового забезпечення інноваційної та інвестиційної політики в Україні : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (14 листоп. 2014 р.) / НАПрН України, НДІ прав. забезп. інновац. розвитку , Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2014. - С. 83-85 .
102. Уркевич В.Ю. О перспективах правового регулирования создания и деятельности семейных фермерских хозяйств в Украине / В.Ю. Уркевич // Менталитет славян и интеграционные процессы: история, современность, перспективы: материалы IX Междунар. науч. конф., Гомель, 21-22 мая 2015 г. / М-во образования Респ. Беларусь [и др.]; под общ. Ред. В.В. Кириенко. – Гомель: ГГТУ им. П.О. Сухого, 2015. – С. 116-118.
103. Уркевич В.Ю. Правовое обеспечение производства органической продукции в Украине / В.Ю. Уркевич // Современные тенденции правового регулирования экологических отношений: матер. междунар. науч.-практ. конф. (г. Минск, 26-27 апреля 2013 г.) / Редкол.: С.А. Балашенко (отв. ред.) и др. – Минск: Изд. центр БГУ, 2013. – С. 180-182.

104. Уркевич В.Ю. Про правові проблеми використання невитребуваних земельних часток (паїв) [Текст] / Віталій Уркевич, Олександр Браніцький // Підприємництво, госп-во і право : наук.-практ. госп.-прав. журн. - 2014. - № 7. - С. 53-55.
105. Федорович В. І. Правові основи створення та діяльності сільськогосподарських кооперативів в Україні: монографія / В. І. Федорович. — Л.: Атлас, 1998. - 142 с.
106. Цюра О. Правовий режим земель та будівель використовуваних для виробництва сільськогосподарської продукції тваринного походження// Юридична Україна: Щомісячний правовий часопис. – 2014. - №8. – С.70-76
107. Чабаненко М.М. Питання системи аграрного права: до постановки проблеми// Часопис Київського університету права. – 2013. - № 1. – С.237-241
108. Чурсіна К. Об'єкти правовідносин із використанням водних ресурсів в аквакультури// Підприємництво, господарство і право: Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2013. - №11. – С.64-67
109. Шарий Г. Корупція у земельній сфері: шляхи подолання// Землевпорядний вісник. - № 3. – 2015. – С.4-6
110. Шевчук В. О. Взаємний вплив сільського господарства і промисловості в Україні [Текст] / В. О. Шевчук, У. В. Іванюк // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – №12. – С. 348 - 355.
111. Шубравська О.В. Інтеграційні перспективи України: переваги та ризики для аграрного сектору// Економіка України: Науковий журнал. – 2014. - №1. – С.63-74
112. Шпеник Т. К. Використання методу експертного оцінювання в сільському (зеленому) туризмі: практичний аспект [Текст] / Т. К. Шпеник // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – №8. – С. 521 - 527.
113. Яременко Ю., Дудяк Н. Теоретичне обґрунтування ефективності землекористування в межах меліорованих земель// Землевпорядний вісник. – 2015. - №5. – С.49-53

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>
2. Головне державне об'єднання правової інформації Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.gdo.kiev.ua/>
3. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.golos.com.ua/>
4. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.informjust.kiev.ua/>
5. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>
6. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://lawexpert.com.ua>
7. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.zakoni.com.ua>
8. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukrjurist.com/ua>
9. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
10. «Міністерство аграрної політики та продовольства України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.minagro.gov.ua>
11. «Асоціація фермерів та приватних землевласників України» [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://farmer.co.ua/>